

24

CAMERA DE CONTURI
BOTOȘANI

27620\30.03.2023

Alui Președinte
Alui Adm. Pl.
Sdr. Director Economic
Ap. CL pt. informare CL
03.04.2023
ay

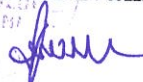
Către,

CONSILIUL LOCAL AL MUNICIPIULUI BOTOȘANI

Vă facem cunoscut faptul că, prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 47/09.02.2023 s-a aprobat **Raportul referitor la finanțele publice locale pe anul 2021 la nivelul Județului Botoșani.**

Raportul conține sinteza constatărilor și concluziilor rezultate în urma acțiunilor de control și audit privind exercițiul financiar al anului 2021, efectuate de Camera de Conturi Botoșani.

Pentru consultarea acestui Raport se poate accesa pagina de Internet a Curții de Conturi la adresa: www.curteadeconturi.ro/publicații/rapoarte întocmite.

DIRECTOR,
Ioan Ivaniciuc

RAPORT PRIVIND FINANȚELE PUBLICE LOCALE PE ANUL 2021 la nivelul județului BOTOȘANI

I. Prezentare generală

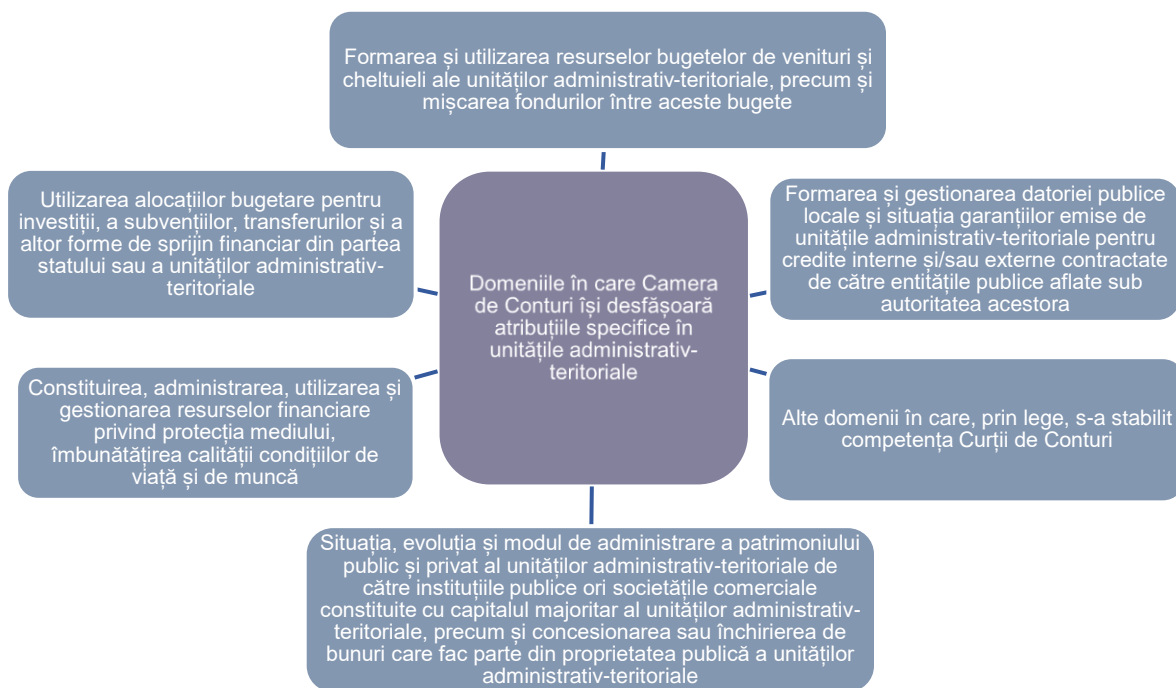
1. Sfera și competențele de activitate

Curtea de Conturi exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuițare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, în temeiul dispozițiilor art.140 alin.(1) din Constituție și legilor specifice din domeniul finanțelor publice.

În baza Legii nr.94/1992, privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, în unitățile administrativ-teritoriale din județul Botoșani aflate în competența de verificare, Camera de Conturi Botoșani exercită funcțiile Curții de Conturi prin realizarea a trei tipuri de misiuni de audit public extern:

- **Audit financiar** - activitatea prin care se urmărește dacă situațiile financiare sunt prezentate, sub toate aspectele semnificative, în conformitate cu cadrul general de raportare financiară aplicabil, dacă oferă o imagine fidelă și corectă, dacă sunt complete, reale și conforme cu legile și reglementările în vigoare, furnizându-se o opinie în acest sens;
- **Audit de conformitate** - activitatea prin care se verifică dacă modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, precum și execuția bugetului de venituri și cheltuieli al entității verificate sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative prin care a fost înființată entitatea, cât și dacă acestea respectă principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității;
- **Audit al performanței** - evaluarea independentă a modului în care o entitate, un program, un proiect, un proces, o activitate sau o operațiune funcționează în mod eficient, economic, eficace.

Potrivit Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități, în unitățile administrativ-teritoriale, atribuțiile specifice Curții de Conturi, stabilite prin Legea nr.94/1992, se exercită de Camera de Conturi, asupra următoarelor domenii:

Camera de Conturi Botoșani a avut competența să desfășoare, pentru exercițiul bugetar al anului 2021, activități specifice de audit la următoarele categorii de entități publice:

- **unități administrativ-teritoriale** din județ (comune, orașe, municipii, județ), în calitate de persoane juridice de drept public (*79 ordonatori principali de credite*);
- **servicii și instituții publice** organizate în subordinea, sub autoritatea, ori în coordonarea autorităților administrației publice locale, finanțate integral sau parțial din bugetele locale, ori integral din venituri proprii (*153 ordonatori terțieri de credite*);
- **societăți comerciale** la care unitățile administrativ-teritoriale dețin, singure sau împreună, integral sau mai mult de jumătate din capitalul social (*14 operatori economici*);
- **alte persoane** care: beneficiază de garanții pentru credite, de subvenții sau alte forme de sprijin financiar din partea unităților administrativ-teritoriale; administrează bunuri aparținând domeniului public sau privat al unităților administrativ-teritoriale, în temeiul unui contract de concesiune sau de închiriere; administrează și/sau utilizează fonduri publice, verificările vizând numai legalitatea administrării și/sau utilizării acestor fonduri (*o asociație de dezvoltare intercomunitară*).

Prezentul Raport privind finanțele publice locale pe anul 2021 la nivelul județului Botoșani a fost elaborat conform prevederilor art.4 alin.(3) și art.38 alin.(2) din Legea nr.94/1992, republicată, în baza rezultatelor verificărilor efectuate la entitățile publice locale cuprinse în Programul de activitate al Camerei de Conturi Botoșani pentru anul 2022, aprobat de Plenul Curții de Conturi, și are ca destinatari autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale.

Acest document cuprinde o sinteză a tuturor informațiilor centralizate din misiunile de audit public extern efectuate de Camera de Conturi Botoșani în anul 2022, și prezintă tuturor părților interesate (autoritățile deliberative ale unităților administrativ - teritoriale, cetățeni, alți beneficiari și factori de decizie):

- observațiile asupra conturilor de execuție a bugetelor unităților administrativ-teritoriale, supuse controlului;
- constatările și concluziile rezultate din controalele efectuate;
- încălcările de lege constatate și măsurile dispuse prin deciziile emise pentru înlăturarea abaterilor de la prevederile legale, de corectare a neregulilor ori a deficiențelor întâlnite;
- recomandările formulate autorităților administrației publice locale pentru îmbunătățirea performanței managementului financiar privind buna gestionare a resurselor publice înscrise în bugetele locale.

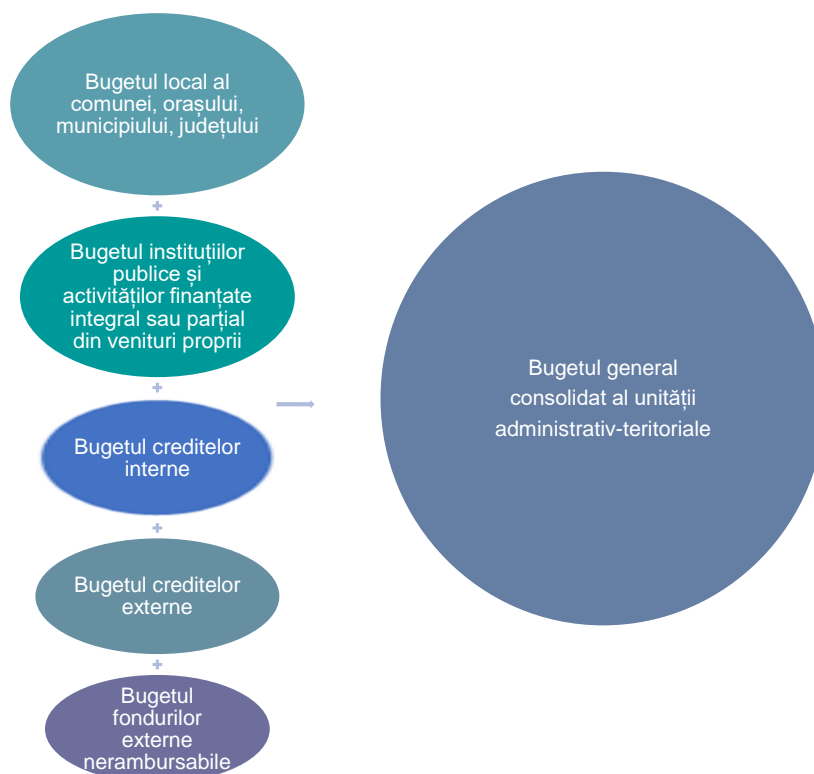
2. Domeniul supus auditării

În baza dispozițiilor art.24 alin.4 din Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, formarea și utilizarea fondurilor publice locale, modul de utilizare a sumelor acordate de la bugetul de stat, situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, precum și contul de execuție a bugetelor locale sunt supuse controlului Curții de Conturi.

Parte componentă a sistemului bugetar național, bugetele locale reflectă relații economice bănești ce apar în procesul constituirii și utilizării resurselor aflate la dispoziția unităților administrativ-teritoriale, în scopul satisfacerii unor interese ale colectivităților publice locale.

Aceste resurse financiare, constituite la nivelul unei unități administrativ-teritoriale, sunt administrate și utilizate de către autoritățile administrației publice locale prin intermediul unui ansamblu de bugete: bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, județelor; bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii; bugetele creditelor interne; bugetele creditelor externe; bugetele fondurilor externe nerambursabile, care formează bugetul general al unităților administrativ-teritoriale.

Conform Legii nr.273/2006 privind finanțele publice locale, veniturile și cheltuielile bugetare sunt aprobate pentru fiecare an financiar de către autoritățile deliberative locale, iar după consolidare, prin eliminarea transferurilor de sume dintre bugetele distincte menționate în continuare, acestea alcătuiesc **bugetul general consolidat al unității administrativ-teritoriale**, respectiv:

Unitățile administrativ-teritoriale au un rol deosebit de important, iar competențele prevăzute de legile finanțelor publice privind execuția veniturilor și cheltuielilor, înscrise în bugetele locale, sunt determinate de amploarea, complexitatea și natura activităților desfășurate în scopul furnizării unor servicii publice de calitate și al valorificării optime a oportunităților de dezvoltare la nivel local.

Pentru îndeplinirea acestor cerințe ale comunităților locale, unitățile administrativ-teritoriale dispun de:

- **resurse financiare proprii**, pe care autoritățile administrației publice locale le stabilesc, le administrează și le utilizează pentru exercitarea competențelor și a atribuțiilor ce le revin, în condițiile legii, în conformitate cu principiul autonomiei locale și cu respectarea procedurilor specifice finanțelor publice;

- **bunuri proprietate publică sau privată**, pe care le administrează sau de care dispun autoritățile administrației publice locale, în condițiile legii și în conformitate cu principiul autonomiei locale.

Reglementările legale specifice finanțelor publice, în ce privește procesul bugetar, stabilesc responsabilități, competențe și atribuții specifice pentru ca autoritățile administrației publice locale să gestioneze fondurile publice, cu respectarea principiilor legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.

Modul concret în care sunt utilizate și gestionate fondurile publice, respectiv felul în care sunt realizate efectiv veniturile și cheltuielile bugetare anuale ale unităților administrativ-teritoriale, este reflectat cu ajutorul conturilor de execuție bugetară și a contului general de încheiere a exercițiului bugetar al unităților administrativ-teritoriale, supuse controlului Curții de Conturi, potrivit legii.

Datele sintetice privind veniturile și cheltuielile bugetare, realizate în urma execuției bugetelor generale ale unităților administrativ-teritoriale pentru anul 2021, sistematizate în **Situația financiară centralizată pe ansamblul județului Botoșani**, sunt redată în *Tabelul nr. 1*.

	Venituri (Încasări realizate)	Cheltuieli (Plăți efectuate)	Excedent/ Deficit
1. Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, județului	1.380.830	1.363.765	17.065
2. Bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii	505.344	502.016	3.328
3. Bugetele creditelor externe	0	0	0
4. Bugetele creditelor interne	10.024	9.839	185
5. Bugetele fondurilor externe nerambursabile	248	30	218

Tabel nr. 1: Date sintetice privind execuția bugetelor care compun bugetul general centralizat al unităților administrativ-teritoriale din județ, pentru anul 2021 (mii lei)

Din datele reflectate în situațiile financiare centralizate privind execuția bugetelor generale ale unităților administrativ-teritoriale pentru anul 2021, aprobate de autoritățile administrației publice locale, rezultă că execuția bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului, s-a încheiat cu un excedent în sumă totală de **17.065 mii lei**, mai mic cu **23.553** mii lei față de cel înregistrat în anul 2020 (excedent în sumă totală de 40.618 mii lei) și cu **13.774** mii lei mai mic față de cel înregistrat în anul 2019 (excedent în sumă totală de 30.839 mii lei).

Rezultatul execuției bugetare la data de 31.12.2021, pe unități administrativ-teritoriale din județ se prezintă astfel:

- **62 unități administrativ-teritoriale** au încheiat execuția bugetelor de venituri și cheltuieli pentru anul 2021 cu **excedent bugetar (68.288,8 mii lei)**, dintre care: municipiul Botoșani (11.054 mii lei), orașele: Bucecea (2.060 mii lei), Săveni (2.031 mii lei), Flămânzi (1.301 mii lei), Ștefănești (721 mii lei) și Darabani (260 mii lei), precum și comunele: Mihai Eminescu (3.467 mii lei), Pomârla (2.523 mii lei), Vorniceni (2.429 mii lei), Corni (2.429 mii lei), Ripiceni (2.050 mii lei), Santa Mare (1.945 mii lei), Trușești (1.811 mii lei), Frumușica (1.721 mii lei), Broscăuți (1.673 mii lei) și altele;
- **17 unități administrativ-teritoriale** au încheiat execuția bugetelor de venituri și cheltuieli pentru anul 2021 cu **deficit bugetar (-51.223,2 mii lei)**, dintre care: Județul Botoșani (-6.466 mii lei), municipiul Dorohoi (-2.415 mii lei), precum și comunele: Răchiți (-2.217 mii lei), Stăuceni (-1.888 mii lei), Păltiniș (-1.563 mii lei), Nicșeni (-1.435 mii lei), Coțușca (-1.407 mii lei), Hănești (-877 mii lei) și altele.

În baza dispozițiilor Legii nr.273/2006 privind finanțele publice locale, elaborarea, aprobarea și rectificarea bugetelor locale, urmărirea și raportarea execuției pe parcursul anului bugetar se realizează cu respectarea principiului echilibrului bugetar, conform căruia cheltuielile unui buget se acoperă integral din veniturile bugetului respectiv, inclusiv din excedentul anilor precedenți.

Excedentul anual al bugetului unității administrativ-teritoriale rezultă la încheierea exercițiului bugetar, pe cele două secțiuni, de funcționare, respectiv de dezvoltare, după efectuarea regularizărilor reglementate și după achitarea plăților restante, se reportează în exercițiul financiar următor și se utilizează, în baza hotărârilor autorităților deliberative:

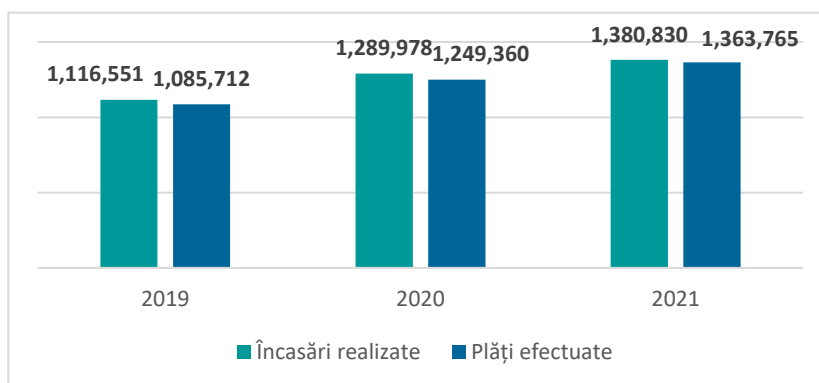
- ca sursă de finanțare a cheltuielilor secțiunii de dezvoltare;
- pentru acoperirea temporară a golurilor de casă provenite din decalajele între veniturile și cheltuielile secțiunilor de funcționare și dezvoltare în anul curent;
- pentru acoperirea definitivă a eventualelor deficite ale secțiunilor de funcționare și dezvoltare, după caz, la sfârșitul exercițiului bugetar.

Prin intermediul bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului, fiind componente de bază ale bugetelor generale ale unităților administrativ-teritoriale, autoritățile administrației publice locale administrează și utilizează resursele financiare destinate pentru finanțarea serviciilor publice de interes general non-economice, a serviciilor publice de interes general economice, precum și pentru finanțarea programelor de dezvoltare economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale.

Datele privind **execuția bugetelor locale** ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului pentru anul 2021 relevă o creștere semnificativă atât a veniturilor cât și a cheltuielilor bugetare, comparativ cu exercițiul bugetar al anilor 2019 și 2020, așa cum rezultă din *Graficul 1*.

Grafic nr. 1

Veniturile și cheltuielile totale ale bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, județului în anii 2019-2021 (mii lei)

În anul 2021, **încasările realizate** la bugetele unităților administrativ-teritoriale au crescut cu 90.852 mii lei față de anul precedent, respectiv **cu 7,1%** și cu 264,279 mii lei față de anul 2019, respectiv **cu 23,7%**.

Comparativ cu anul 2020, creșteri semnificative au fost înregistrate la capitolele bugetare de venituri: *Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și pre-finanțări* (35.321 mii lei), *Cote și sume defalcate din impozitul pe venit* (25.941 mii lei), *Veniturile din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri* (24.715 mii lei), iar la *Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată* a fost înregistrată suma de 24.341 mii lei.

În cazul *Subvențiilor de la bugetul de stat și de la alte nivele ale administrației publice* se înregistrează o scădere de **19.236** mii lei (286.863 mii lei în anul 2021 față de 306.099 mii lei în anul 2020).

Volumul **plăților efectuate** din bugetele locale a crescut în anul 2021 cu 114.405 mii lei, respectiv **cu 9,2%** față de anul 2020 și cu 278.053 mii lei față de anul 2019, respectiv **cu 25,6%**.

Pe ansamblul județului, majorarea plăților în anul 2021 este determinată, în principal, de creșterea volumului cheltuielilor în bugetele unităților administrativ-teritoriale la *secțiunea de dezvoltare* (cu 57.119 mii lei față de anul 2020 și cu 174.985 mii lei față de anul 2019) și *secțiunea de funcționare* (cu 57.286 mii lei față de anul 2020 și cu 103.068 mii lei față de anul 2019).

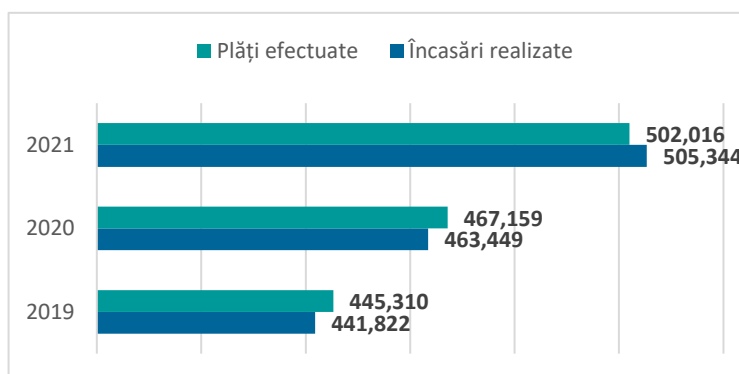
În **bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii**, încasările realizate și plățile efectuate prezintă creșteri în anul 2021 față de nivelurile realizate în anul 2020, cu suma de 34.857 mii lei, respectiv cu suma de 41.895 mii lei (**cu 7,5%**, respectiv **cu 9%**).

Față de anul 2019, creșterile au fost cu 63.522 mii lei în cazul încasărilor și cu suma de 56.706 mii lei în cazul plăților, respectiv cu 14,4% și cu 12,7%, așa cum rezultă din datele prezentate sintetic în *Graficul 2*.

Sursa semnificativă a acestor creșteri o reprezintă, în principal, creșterea sumei totale repartizate unităților sanitare de la nivelul unităților administrativ-teritoriale, la capitolul bugetar Sănătate (421.442 mii lei, reprezentând 83,9% din total plăți).

Grafic nr. 2

Veniturile și cheltuielile totale ale bugetelor instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii în anii 2019-2021 (mii lei)

Execuția **bugetelor creditelor interne** reflectă o creștere substanțială a plăților efectuate în anul 2021 **cu 4.764 mii lei**, respectiv cu **93,9%** (9.839 mii lei în anul 2021 față de 5.075 mii lei în anul 2020). Creditele interne au fost utilizate pentru finanțarea cheltuielilor de capital la capitolele bugetare: „Transporturi” (6.608 mii lei), „Locuințe, servicii și dezvoltare publică” (1.507 mii lei) și „Ordine publică” (1.250 mii lei).

Și execuția **bugetelor fondurilor externe nerambursabile** reflectă o creștere a încasărilor efectuate în anul 2021 cu suma de **248 mii lei** (un excedent de 219 mii lei). În ceea ce privește execuția bugetelor fondurilor externe nerambursabile pentru anul 2021, o parte din sumele primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și pre-finanțări aferente cadrului financiar au fost reflectate în bugetele locale la capitolele de venituri 45.02 (668 mii lei) și 48.02 (114.261 mii lei) ca încasări, iar plățile efectuate și sumele declarate pentru cota-parte aferentă cheltuielilor finanțate din FEN post-aderare au fost raportate în bugetele locale la titlul de cheltuieli 56 (2.383 mii lei), respectiv titlul de cheltuieli 58 (182.666 mii lei).

Veniturile bugetelor locale cuprinse în bugetele comunelor, orașelor, municipiilor, județului se constituie, potrivit prevederilor Legii nr.273/2006 privind finanțele publice locale, din: venituri proprii aflate în competența directă de administrare a autorităților administrației publice locale, formate din impozite și taxe locale, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri cuvenite bugetelor unităților administrativ-teritoriale; cote și sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat; subvenții primite de la bugetul de stat și de la alte bugete; donații și sponsorizări; sume primite de la Uniunea Europeană și/sau alți donatori în contul plăților efectuate și pre-finanțări.

Pentru anul 2021, în *Tabelul 2* sunt redată sintetic veniturile totale prevăzute în bugetele unităților administrativ - teritoriale din județ, pe structura clasificării indicatorilor privind bugetele locale.

	Prevederi bugetare inițiale	Prevederi bugetare definitive	Încasări realizate	% Încasări din prevederi inițiale	% Încasări din prevederi definitive
1. Venituri din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri	160.942	178.495	177.666	110,4	99,5
2. Cote și sume defalcate din impozitul pe venit	235.532	248.887	245.205	104,1	98,5
3. Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată	463.855	565.469	556.397	120,0	98,4
4. Subvenții de la bugetul de stat și de la alte nivele ale administrației publice	430.970	528.755	286.633	66,5	54,2
5. Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și pre-finanțări	206.438	216.085	114.929	55,7	53,2
VENITURI - TOTAL (rd. 1+ ... + rd. 5)	1.497.737	1.737.691	1.380.830	92,2	79,5

Tabel nr. 2: Date sintetice privind execuția veniturilor bugetelor locale pentru anul 2021, pe ansamblu (mii lei)

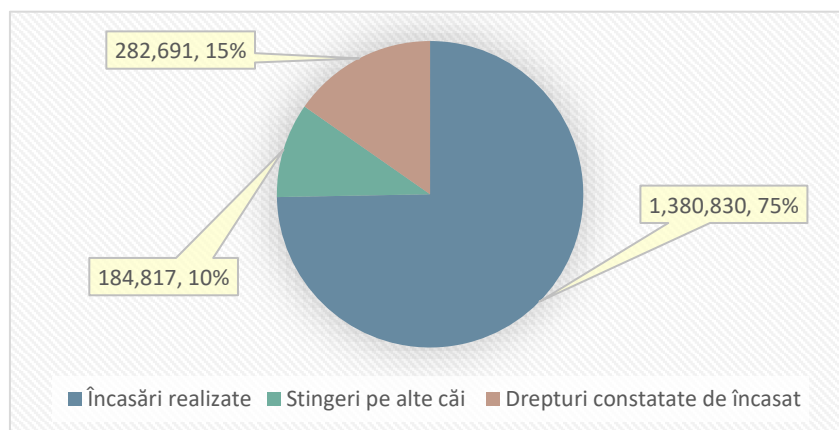
Încasările realizate în anul 2021 la bugetele unităților administrativ-teritoriale, la nivelul întregului județ, reprezintă **79,5%** din suma totală a prevederilor definitive aprobate de autoritățile deliberative la partea de venituri a acestor bugete, iar **nerealizările**, în sumă de **356.861 mii lei** s-au înregistrat la următoarele categorii de venituri bugetare:

- *Subvenții de la bugetul de stat și alte nivele ale administrației publice* (242.122 mii lei), în principal sume privind **Finanțarea Programului Național de Dezvoltare Locală** (199.754 mii lei);
- *Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și pre-finanțări* (101.156 mii lei);
- *Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată* (9.072 mii lei);
- *Cote și sume defalcate din impozitul pe venit* (3.682 mii lei);
- *Venituri din impozite și taxe locale, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri aflate în competența de administrare a autorităților administrației publice locale* (829 mii lei), ca urmare a necolectării acestora la nivelul prevederilor bugetare definitive.

Prevederile bugetare definitive, în sumă totală de **1.737.691 mii lei**, aprobate de autoritățile deliberative ale administrației publice locale, la partea de venituri a bugetelor locale, au avut ca bază drepturile constatate totale convenite unităților administrativ-teritoriale din județ, în sumă totală de **1.848.338 mii lei**, din care un procent de **74,4%** s-au realizat prin încasare efectivă.

Structura drepturilor constatate totale, rezultată în urma execuției bugetare, este redată în **Graficul 3**, prezentat în continuare.

Grafic nr. 3
Gradul de colectare a drepturilor constatate reprezentând venituri ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale, rezultat în urma execuției bugetelor locale pentru anul 2021, pe ansamblu (mii lei; % din total drepturi constatate)

Drepturile constatate de încasat la bugetele unităților administrativ-teritoriale însumează **282.691 mii lei** la finele anului 2021, în creștere cu **21,5%** față de nivelul din anul anterior (232.081 mii lei) și s-au înregistrat în cea mai mare parte la categoriile de *impozite și taxe locale, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri convenite bugetelor locale*, aflate în directă administrare a autorităților administrației publice locale și a organelor fiscale locale. Situația este prezentată în **Graficul 4**.

Aceste date arată că, în medie, **cheltuielile totale** ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale din județ (1.363.765 mii lei) au fost finanțate în anul 2021 doar în procent de **13%** din **venituri proprii încasate din impozite și taxe locale, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri** (177.666 mii lei) date în competența de colectare a autorităților administrației publice locale.

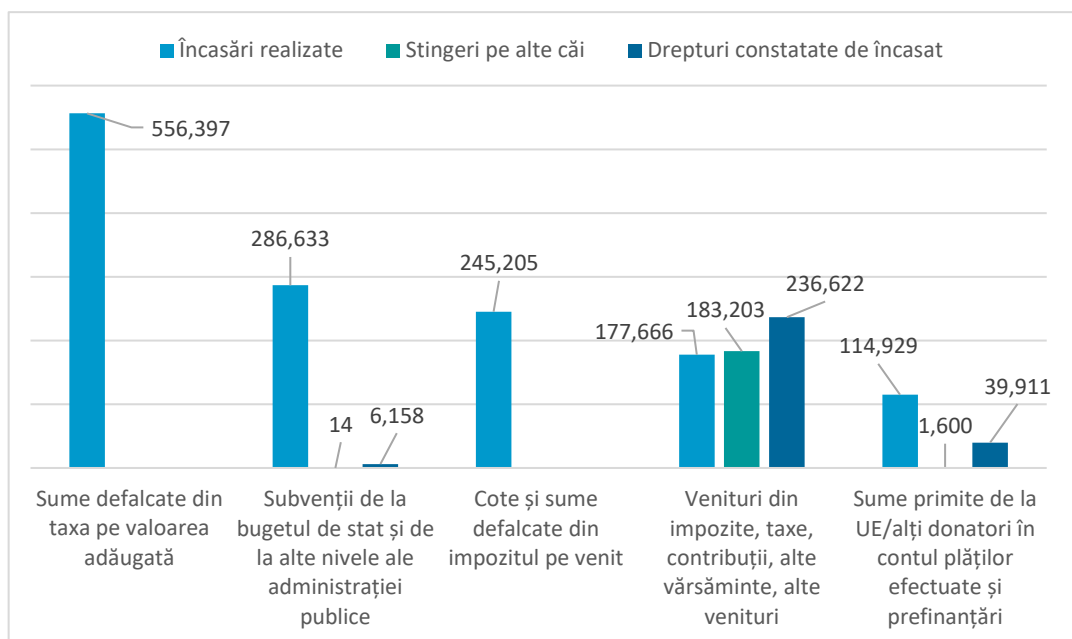
Creanțele convenite bugetelor unităților administrativ-teritoriale, reprezentând venituri din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri convenite bugetelor locale, date în competența de administrare, stabilire, urmărire și colectare a autorităților administrației publice locale și a organelor fiscale locale din subordinea acestora, au fost stinse în anul 2021, astfel: prin încasare 177.666 mii lei și prin stingere pe alte căi 183.203 mii lei.

La sfârșitul anului 2021 au rămas nestinse drepturi constatate de încasat din această categorie de venituri în sumă de **236.622 mii lei**, respectiv **39,6%** din drepturile constatate totale.

Grafic nr. 4

Structura încasărilor realizate la bugetele unităților administrativ-teritoriale pentru anul 2021 și a drepturilor constatate de încasat, pe principalele categorii de venituri bugetare (mii lei)

Cele mai semnificative sume, reprezentând drepturi constatate de încasat la sfârșitul anului 2021, sunt prezentate în *Tabelul 3* și privesc următoarele categorii de impozite, taxe și alte venituri cuvenite bugetelor locale: Impozite și taxe pe proprietate (66.886 mii lei); Diverse venituri (34.263 mii lei); Taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități (29.761 mii lei); Venituri din concesiuni și închirieri (19.374 mii lei); Amenzi, penalități, confiscări (12.971 mii lei) și altele.

	Încasări realizate	Stingeri pe alte căi	Drepturi constatate de încasat	
			Sumă	%
Impozite și taxe pe proprietate	66.886	122.654	84.726	30,9
Amenzi, penalități, confiscări	12.971	33.813	70.759	60,2
Taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	29.761	11.216	34.349	45,6
Diverse venituri	34.263	6.146	24.969	38,2
Venituri din proprietate	19.374	7.092	15.661	37,2
Alte categorii de venituri cuvenite bugetelor unităților administrativ-teritoriale	14.411	2.282	6.158	26,9
TOTAL	177.666	183.203	236.622	39,6

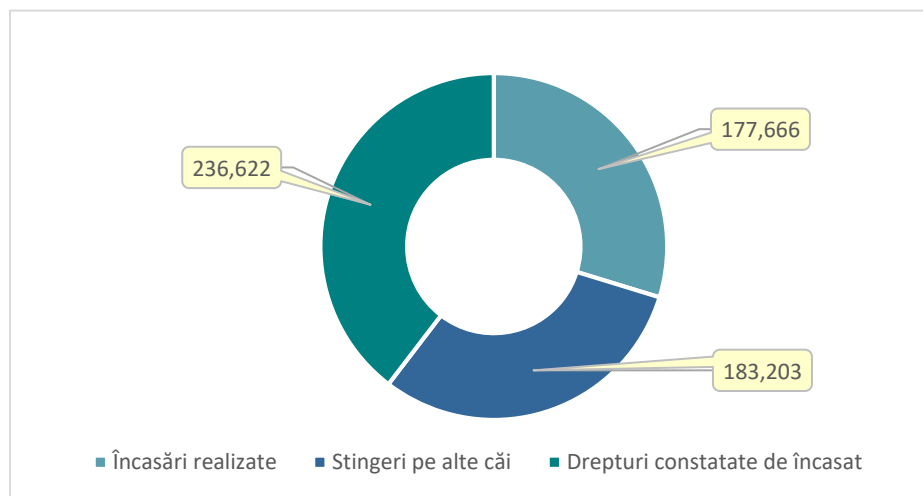
Tabel nr. 3: Date sintetice privind execuția impozitelor și taxelor locale, contribuțiilor, altor vărsăminte, altor venituri administrate de autoritățile administrației publice locale în anul 2021, pe ansamblu (mii lei)

Ponderea încasărilor realizate din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri aflate în competența de administrare a organelor fiscale locale și a autorităților administrației publice locale, în raport cu totalul încasărilor realizate la bugetele locale, reflectă gradul de autonomie locală, respectiv măsura în care unitățile administrativ-teritoriale sunt capabile să își finanțeze cheltuielile proprii din veniturile aflate în competența directă de administrare, stabilire și colectare.

Ponderea încasărilor din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri administrate direct de către autoritățile administrației publice locale, reprezintă doar **12,9%** din încasările totale (1.380.830 mii lei) realizate la bugetele locale în anul 2021, fiind în ușoară creștere față de anul precedent (12% în anul 2020), dar în scădere față de anul 2019 (14%).

În *Graficul 5* sunt prezentate rezultatele execuției veniturilor proprii ale unităților administrativ-teritoriale, aflate în administrarea autorităților administrației publice locale și a organelor fiscale locale aflate sub autoritatea acestora.

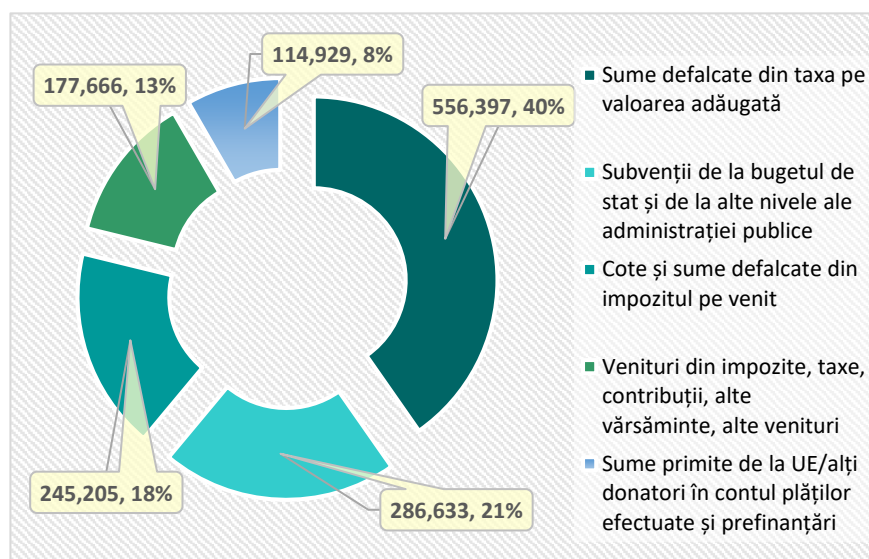
Grafic nr. 5
Gradul de colectare a drepturilor constatate reprezentând impozite și taxe locale, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri administrate de organele fiscale locale din subordinea autorităților administrației publice locale în anul 2021, pe ansamblu (mii lei)

În *Graficul 6* este redată structura încasărilor realizate la bugetele locale în anul 2021, pe principalele categorii de venituri.

Grafic nr. 6

Structura încasărilor realizate la bugetele unităților administrativ-teritoriale în anul 2021, pe principalele categorii de venituri (mii lei, % din totalul încasărilor realizate)

Valoarea încasărilor realizate la bugetele locale în anul 2021 din *Sume primite de la Uniunea Europeană și/sau alți donatori în contul plăților efectuate și pre-finanțări*, a crescut la suma totală de 114.929 mii lei (8% din total încasări), față de anul 2020 (79.608 mii lei, respectiv 6,2%), ca efect al creșterii preocupărilor autorităților administrației publice locale pentru elaborarea de proiecte de investiții cu finanțare din resursele financiare nerambursabile alocate de Uniunea Europeană.

Ponderea semnificativă a resurselor financiare utilizate în anul 2021 de unitățile administrativ-teritoriale, înscrise în conturile de execuție a bugetelor locale aprobate de autoritățile administrației publice locale, respectiv 79% din încasările totale realizate (1.380.830 mii lei), este constituită din *Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată* (40%), *Subvenții de la bugetul de stat și de la alte nivele ale administrației publice* (21%) și *Cote și sume defalcate din impozitul pe venit* (18%).

Conform prevederilor Legii nr.273/2006 privind finanțele publice locale, **cheltuielile bugetare locale** se prevăd în bugetele unităților administrativ-teritoriale, în secțiuni distincte, grupate după destinația lor, precum și după natura și efectul economic al acestora, potrivit clasificății economice și funcționale a indicatorilor privind bugetele locale, respectiv:

- ✓ **pe secțiuni bugetare:** secțiunea de funcționare, parte de bază a bugetelor în care sunt prevăzute cheltuielile curente pentru realizarea competențelor stabilite prin lege și secțiunea de dezvoltare, partea complementară a bugetelor în care sunt prevăzute cheltuielile de capital aferente implementării politicilor de dezvoltare la nivel național, regional, județean, zonal sau local;
- ✓ **pe părți bugetare,** care scot în evidență într-o formă generală unele categorii de cheltuieli asemănătoare ca destinație, prin gruparea mai multor capitole bugetare;
- ✓ **pe capitole bugetare,** prin intermediul cărora cheltuielile bugetare se grupează după destinație și se alocă unor activități publice sau obiective care definesc necesitățile publice;
- ✓ **pe articole bugetare,** prin intermediul cărora cheltuielile bugetare se grupează după natura și efectul lor economic.

În anul 2021, prin bugetele unităților administrativ-teritoriale din județ au fost prevăzute cheltuieli și s-au efectuat **plăți**, pe ansamblu, în sumă totală de **1.363.765 mii lei**, repartizate pe următoarele secțiuni:

- **818.190 mii lei** la **secțiunea de funcționare** (60% din totalul plăților efectuate),
- **545.575 mii lei** la **secțiunea de dezvoltare** (40% din totalul plăților efectuate).

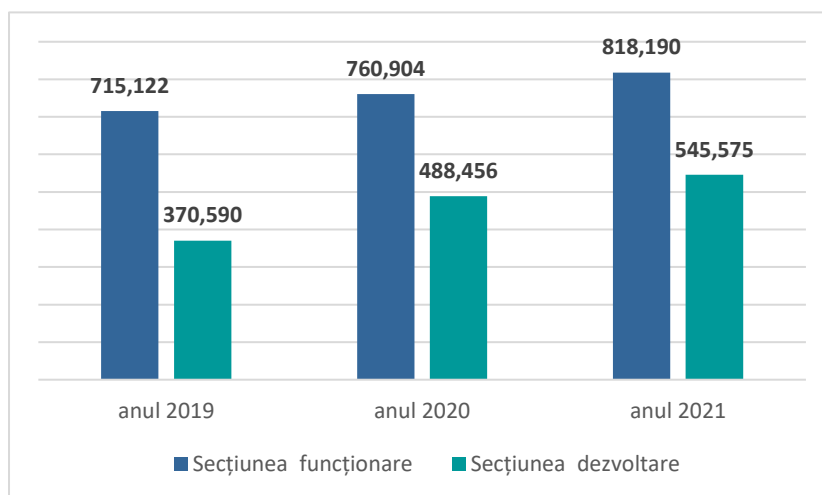
Resursele financiare ale unităților administrativ-teritoriale au fost utilizate în anul 2021, în principal, pentru finanțarea cheltuielilor de funcționare.

În anul 2021, 60% din resursele financiare mobilizate la bugetele locale au fost utilizate pentru finanțarea cheltuielilor curente ale autorităților administrației publice locale pentru realizarea competențelor prevăzute de lege și numai 40% a fost utilizată pentru finanțarea cheltuielilor de capital, așa cum rezultă din datele prevăzute în *Graficul 7*.

În structură, comparativ cu anii precedenți, are loc o **creștere** a ponderii plăților efectuate în anul 2021 la secțiunea de dezvoltare (40% față de 39% în anul 2020 și 34% în anul 2019) și o **scădere** la plățile efectuate la secțiunea de funcționare (60% față de 61% în anul 2020 și 66% în anul 2019).

Grafic nr. 7

Structura plăților efectuate prin bugetele unităților administrativ-teritoriale din județ pentru anul 2021, comparativ cu anii 2019 și 2020 (secțiuni bugetare) (mii lei, din total plăți efectuate)

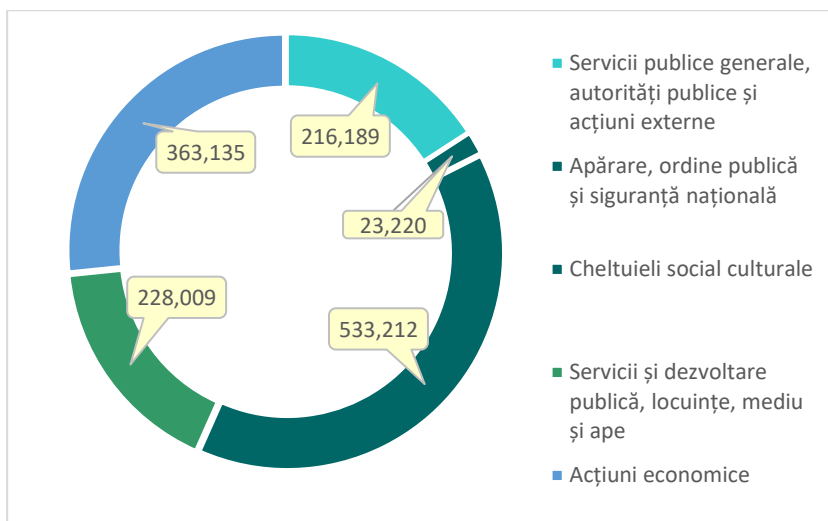

În *Graficul 8* sunt prezentate destinațiile pe care le-au avut plățile efectuate prin bugetele unităților administrativ - teritoriale în anul 2021, în sumă totală de 1.363.765 mii lei.

Din datele prezentate rezultă că resursele financiare mobilizate la bugetele locale în anul 2021 au fost utilizate, în procent de **39%** din suma totală a plăților efectuate, pentru **cheltuieli sociale culturale**, din care: *Asigurări și asistență socială* (247.711 mii lei), *Învățământ* (148.548 mii lei), *Cultură, recreere și religie* (83.534 mii lei) și *Sănătate* (53.419 mii lei).

Grafic nr. 8

Structura plăților efectuate prin bugetele unităților administrativ-teritoriale din județ pentru anul 2021 (părți bugetare, conform clasificății funcționale a cheltuielilor) (mii lei; % din total plăți efectuate)

Plățile efectuate privind **acțiuni economice** (26% din total) au fost destinate pentru: *Transporturi* (344.338 mii lei, în principal pentru drumuri și poduri, străzi, transport în comun), *Combustibili și energie* (14.950 mii lei, în principal pentru energie termică) etc.

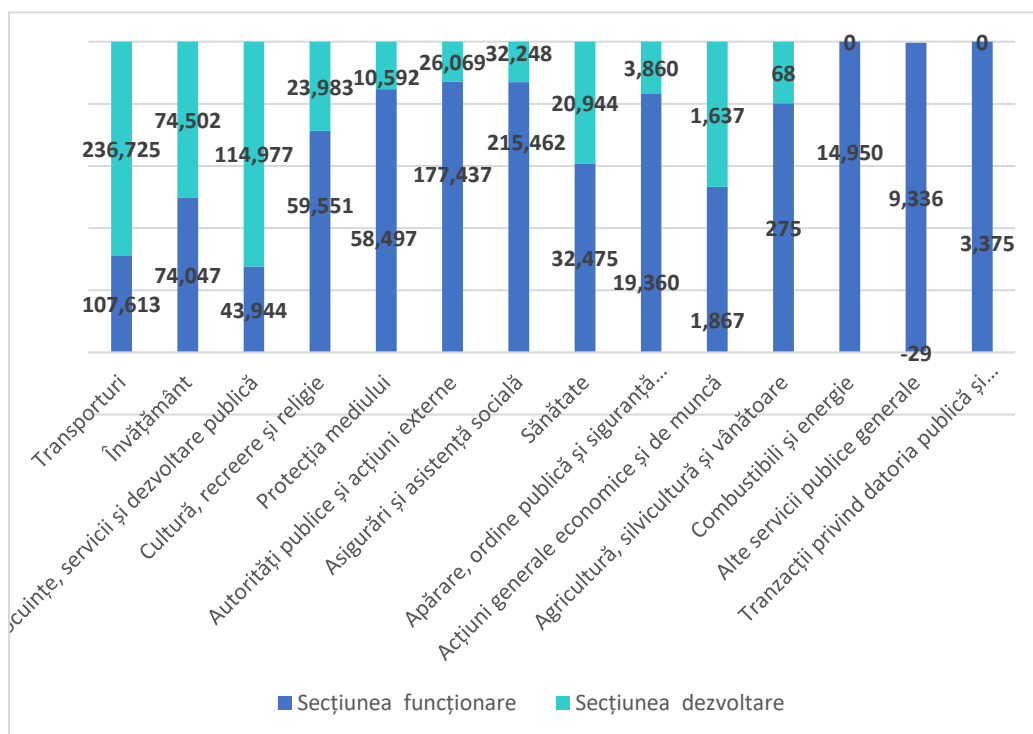
Plățile efectuate privind **servicii și dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape** (17% din total) au vizat cheltuieli pentru *Locuințe, servicii și dezvoltare publică* (158.921 mii lei) și pentru *Protecția mediului* (69.089 mii lei). Plățile efectuate privind **apărarea, ordinea publică și siguranța națională** (2% din total) au fost destinate în principal pentru *Politiile comunitare, Protecție civilă și protecție contra incendiilor* și altele.

Plățile efectuate privind **servicii publice generale, autorități publice și acțiuni externe** (16% din suma totală a plăților efectuate) au fost destinate pentru: *Autorități publice și acțiuni externe* (203.506 mii lei), *Alte servicii publice generale* (9.307 mii lei) și *Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi* (3.375 mii lei).

În *Graficul 9* este redată structura plăților efectuate prin bugetele unităților administrativ-teritoriale din județ în anul 2020, reflectate în cele două secțiuni bugetare și pe fiecare capitol bugetar sunt redade.

Grafic nr. 9

Structura plăților efectuate prin bugetele unităților administrativ-teritoriale din județ pentru anul 2021 (capitole bugetare, conform clasificății funcționale a cheltuielilor) (mii lei)

Această structură a cheltuielilor bugetelor locale reflectă următoarele:

- cheltuielile **secțiunilor de funcționare** din bugetele unităților administrativ-teritoriale au vizat în anul 2021, în principal, capitolele bugetare: *Asigurări și asistență socială* (215.462 mii lei), *Autorități publice și acțiuni externe* (177.437 mii lei), *Transporturi* (107.613 mii lei), *Învățământ* (74.047 mii lei), *Cultură, recreere și religie* (59.551 mii lei), *Protecția mediului* (58.497 mii lei) și altele.
- cheltuielile **secțiunilor de dezvoltare** din bugetele unităților administrativ-teritoriale au vizat în anul 2021, în principal, capitolele bugetare: *Transporturi* (236.725 mii lei), *Locuințe, servicii și dezvoltare publică* (114.977 mii lei), *Învățământ* (74.502 mii lei), *Asigurări și asistență socială* (32.248 mii lei) și altele.

Potrivit clasificăției economice a cheltuielilor bugetare pe articole bugetare, plățile în sumă totală de 1.363.765 mii lei, efectuate prin bugetele unităților administrativ-teritoriale în anul 2021, au vizat, în funcție de natura și efectul lor economic, categoriile de cheltuieli prezentate sintetic în Tabelul 4.

Din datele prezentate rezultă că, în anul 2021, doar **69,6%** din creditele bugetare definitive prevăzute în bugetele unităților administrativ-teritoriale din județ s-au concretizat în plăți efectuate.

La unele articole bugetare, plățile efectuate se află chiar sub acest nivel, respectiv: *Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile* (56,2% din total credite definitive) și *Cheltuieli de capital* (50,7% din total credite definitive).

În cazul altor articole bugetare, plățile efectuate se află peste nivelul realizat, însă nu ating nivelul creditelor bugetare definitive, de exemplu: *Cheltuieli cu bunuri și servicii* (83,3% din creditele bugetare definitive), *Asistență socială* (88% din creditele bugetare definitive) și altele.

Nerealizările pot avea drept cauze atât existența unor deficiențe în pregătirea și derularea proiectelor de investiții și a achizițiilor publice cât și neasigurarea resurselor financiare la nivelul prevederilor bugetare definitive, ca urmare a nerealizării unor categorii de venituri prevăzute în bugetele unităților administrativ-teritoriale, cum ar fi: *Subvenții de la alte nivele ale administrației publice*, *Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și pre-finanțări* și *Venituri din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri* aflate în competența de administrare a autorităților administrației publice locale.

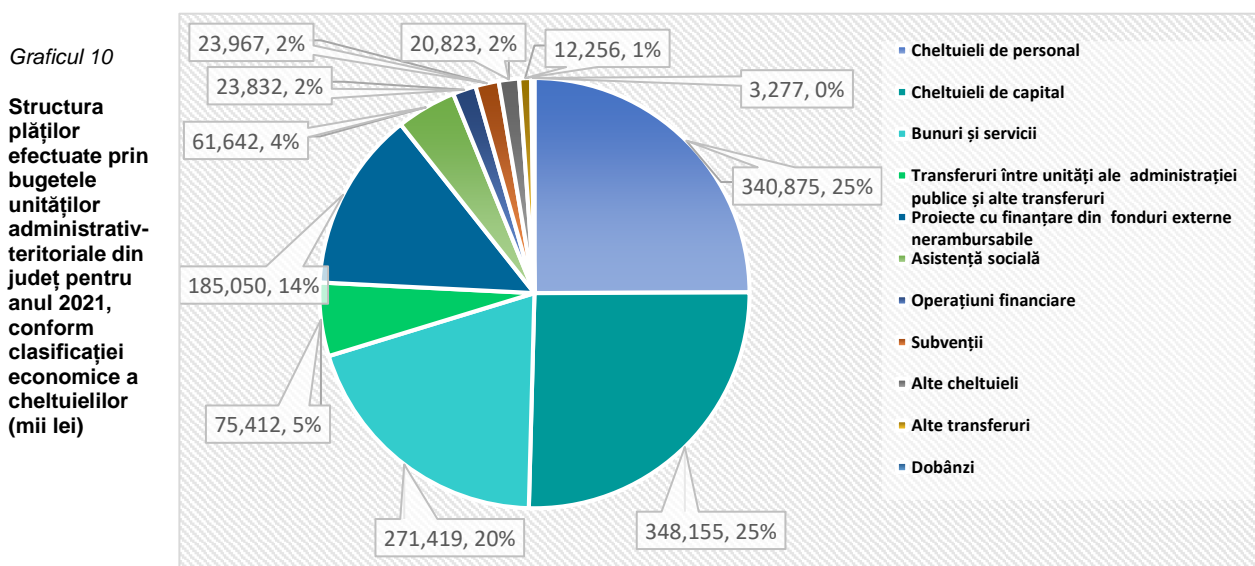
	Credite bugetare inițiale	Credite bugetare definitive	Plăți efectuate	% plăți din prevederi inițiale	% plăți din prevederi definitive
1. Cheltuieli de personal	365.967	363.650	340.875	93,1	93,7
2. Bunuri și servicii	261.957	325.971	271.419	103,6	83,3
3. Dobânzi	4.398	3.747	3.277	74,5	87,5
4. Subvenții	14.762	24.102	23.967	162,4	99,4
5. Fond de rezervă	4.100	4.236			
6. Transferuri între unități ale administrației publice	76.643	88.081	75.412	98,4	85,6
7. Alte transferuri	13.571	15.334	12.256	90,3	79,9
8. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	301.605	329.170	185.050	61,4	56,2
9. Asistență socială	54.190	70.056	61.642	113,8	88,0
10. Alte cheltuieli	20.548	23.416	20.823	101,3	88,9
11. Cheltuieli de capital	567.046	686.247	348.155	61,4	50,7
12. Operațiuni financiare	24.662	25.393	23.832	96,6	93,9
13. Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-180	-749	-2.943		392,9
CHELTUIELI-TOTAL (1+...+13)	1.709.269	1.958.654	1.363.765	79,8	69,6

Tabel nr. 4: Structura plăților efectuate prin bugetele unităților administrativ-teritoriale din județ pentru anul 2021 (articole bugetare, conform clasificăției economice a cheltuielilor) (mii lei)

Comparativ cu datele înregistrate în anul 2020, din analiza datelor din *Graficul 10*, rezultă următoarele:

- *Cheltuielile de capital* au înregistrat scăderi în valoare absolută și ca pondere: în anul 2021 acestea reprezintă 25,5% din totalul plăților efectuate, față de 29,7% în anul 2020 și numai 26% în anul 2019,
- *Cheltuielile de personal* continuă să dețină o pondere ridicată în totalul cheltuielilor bugetelor locale din anul 2020, respectiv 25% din totalul plăților efectuate, dar sunt în scădere față de anul 2020 (27,1%) și anul 2019 (29%),
- *Cheltuielile privind bunuri și servicii* au crescut în anul 2020 atât în valoare absolută, cât și ca pondere. Acestea reprezintă 19,9% din totalul plăților efectuate, față de 19,3% în anul 2019, dar sunt în scădere față de 21% în 2019.
- *Cheltuielile privind asistența socială* au un trend crescător și au înregistrat creșteri cu 4,5% din totalul plăților efectuate în anul 2021, față de 3,5% în anul precedent și 4% în anul 2019.
- Creșterea în anul 2021 a ponderii cheltuielilor privind *Transferuri între unități ale administrației publice în totalul plăților efectuate* (13,6% în anul 2021 față de 6,5% în anul 2020 și 7% în anul 2019), creează premise pentru o finanțare mai aproape de nivelul necesar al entităților publice organizate sub autoritatea, în subordinea, ori în coordonarea autorităților administrației publice locale.

Menținerea ridicată a volumului și a ponderii *cheltuielilor de capital* în totalul plăților efectuate în anul 2021 poate determina o îmbunătățire a infrastructurii tehnico-edilitare și conduce la dezvoltarea durabilă a unităților administrativ-teritoriale din județ.

Execuția bugetară s-a încheiat pe anul 2021, pe ansamblu, cu excedent în sumă de 17.065,6 mii lei, însă unitățile administrativ-teritoriale din județ au raportat prin situațiile financiare anuale:

- **angajamente legale de plătit** în sumă totală de **45.124 mii lei**, în scădere de **2,9 ori** față de nivelul înregistrat la finele anului 2020 (130.465 mii lei) și de **2,4 ori** față de anul 2019 (108.657 mii lei), din care angajamente privind: cheltuieli de capital (27.205 mii lei), proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (9.567 mii lei), bunuri și servicii (4.914 mii lei), cheltuieli de personal (2.044 mii lei) și altele
- **plăți restante** în sumă de **12.898 mii lei**, în scădere **cu 2.072 mii lei** față de nivelul înregistrat la finele anului precedent (14.970 mii lei) și **cu 3.990 mii lei** față de anul 2019 (8.908 mii lei), care reprezintă obligații restante către furnizori, creditori din operații comerciale și privesc cheltuieli bugetare înregistrate în secțiunile de funcționare (2.808 mii lei) și în secțiunile de dezvoltare (10.091 mii lei) ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale.

Sumele cele mai mari privind plățile restante înregistrează: **Județul Botoșani** (2.140 mii lei), orașele **Flămânzi** (5.207 mii lei) și **Ștefănești** (306 mii lei), comunele **Păltiniș** (974 mii lei),

Brăești (849 mii lei), **Havârna** (594 mii lei), **Frumușica** (399 mii lei), **Dângeni** (373 mii lei), **Suharău** (383 mii lei) și altele.

În Capitolul III din prezentul raport sunt prezentate abateri, constatate cu ocazia acțiunilor de audit, care constau în faptul că unele unități administrativ-teritoriale nu au evidențiat în contabilitate și nu au raportat prin situațiile financiare toate plățile restante. Astfel de cazuri în care o parte însemnată din plățile restante este formată din obligații restante și despăgubiri către diverși furnizori și creditori (debite, daune, penalizări contractuale, penalități de întârziere, dobânzi, cheltuieli de judecată, cheltuieli de executare silită etc), stabilite prin hotărâri judecătorești definitive pronunțate cu privire la valoarea unor bunuri achiziționate, servicii prestate și lucrări executate în anii anteriori de către operatorii economici, dar care nu au fost achitate la termenele contractuale, au fost identificate la Comuna **Durnești** (740,9 mii lei, din care: 232,5 mii lei obligații către diverși furnizori și 508,4 mii lei obligații către diverși creditori).

Aceste obligații neonorate la plată de către unitățile administrativ-teritoriale reprezintă *plăți restante aferente cheltuielilor angajate fără prevederi bugetare aprobate* și constituie o consecință a nerespectării prevederilor legale privind angajarea și efectuarea cheltuielilor cu achizițiile publice de bunuri, servicii și lucrări, a prevederilor privind efectuarea investițiilor publice locale, precum și a reglementărilor legale privind stingerea obligațiilor către furnizori/creditori.

Pentru îmbunătățirea execuției cheltuielilor bugetelor unităților administrativ-teritoriale este necesar ca autoritățile deliberative și executive ale administrației publice locale să urmărească:

- fundamentarea și aprobarea cheltuielilor bugetelor locale, în strictă corelare cu posibilitățile reale de încasare a veniturilor bugetelor locale, estimate a se realiza;
- administrarea fondurilor publice locale pe parcursul execuției bugetare, în condiții de eficiență;
- redimensionarea cheltuielilor în raport cu gradul de colectare a veniturilor, prin rectificare bugetară locală, astfel încât la sfârșitul anului să nu se înregistreze plăți restante.

Unitățile administrativ-teritoriale din județ au participat, în condițiile legii, cu **capital subscris și vărsat** în sumă de **35.149 mii lei**, în numele și în interesul colectivităților locale, la constituirea unui număr de **14 societăți comerciale** de interes local, care furnizează populației servicii prin operarea serviciilor de interes public local sau județean sau prin prestarea unor servicii înființate de autoritățile administrației publice locale.

În urma desfășurării activităților economice în anul 2021, din cele 14 societăți comerciale de interes local constituite cu capitalul integral al unităților administrativ-teritoriale din județ, 11 societăți au realizat:

- ♦ **profit: 7 societăți comerciale**, în sumă de **4.163 mii lei**;
- ♦ **pierderi: 4 societăți comerciale**, în sumă de **1.994 mii lei**.

Comparativ cu anul anterior, un număr de **4 societăți comerciale** de interes local cu capital subscris vărsat de unitățile administrativ-teritoriale aveau la sfârșitul anului 2021 capitaluri proprii negative, în urma unor pierderi stabilite prin situațiile financiare anuale aprobate.

În această situație se află: **SC Servicii Publice Locale Dorohoi (-1.033 mii lei)**, **SC Gospodărie Comunală Coșula SRL (-732 mii lei)**, **SC Servicii Publice Ștefănești SRL (-202 mii lei)** și **SC Gospodărie Comunală Uniserv SRL Copălău (-27 mii lei)**.

Potrivit legii, autoritățile deliberative ale administrației publice locale exercită, în condițiile legii și în numele unităților administrativ-teritoriale în cauză, toate drepturile și obligațiile corespunzătoare participațiilor deținute la aceste societăți comerciale (în temeiul Legii administrației publice locale și a Ordonanței de urgență privind Codul administrativ), precum și competențele de autoritate publică tutelară în raport cu acestea (în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice).

Însă autoritățile deliberative ale administrației publice locale nu au luat măsurile statutare care să determine redresarea economico-financiară a acestor societăți comerciale și recuperarea pierderilor ori dizolvarea societăților comerciale în cauză pentru limitarea efectelor negative propagate de acestea în economie.

II. Prezentarea rezultatelor acțiunilor de audit desfășurate la nivelul județului

1. Informații privind actele încheiate în urma acțiunilor de audit

Curtea de Conturi decide în mod autonom asupra programului său de activitate, potrivit prevederilor Legii nr.94/1992, republicată, și are competența să stabilească limitele valorice minime de la care conturile sunt supuse controlului său în fiecare exercițiu bugetar, astfel încât în termenul legal de prescripție să asigure verificarea tuturor conturilor anuale de execuție bugetară ale autorităților și instituțiilor publice ai căror conducători au calitatea de ordonatori principali de credite.

Activitatea Camerei de Conturi Botoșani, conform programului de activitate aprobat de Plenul Curții de Conturi pentru anul 2022, a cuprins un număr de **30 acțiuni de audit** (29 misiuni de audit financiar și o acțiune de control), programate la unități administrativ-teritoriale și la entități publice organizate sub autoritatea, în coordonarea, ori în subordinea autorităților administrației publice locale.

Misiunile de audit programate și activitățile specifice, realizate în anul 2022 au vizat următoarele:

Activități de audit public extern:

- **29 acțiuni de audit financiar** la unități administrativ-teritoriale (județ, municipii, orașe și comune);
- **1 acțiune de audit de conformitate** la unități administrativ-teritoriale cu tema „Controlul legalității contractării sau garantării, a utilizării și rambursării finanțărilor rambursabile la nivelul unităților administrativ-teritoriale”.

Alte activități specifice de verificare:

- **44 acțiuni de follow-up de monitorizare a implementării măsurilor dispuse prin decizii;**
- **5 acțiuni de documentare** privind „Managementul resurselor umane și dezvoltarea infrastructurii unităților sanitare spitalicești, pentru perioada 2014-2021”.

Din datele prezentate se observă că misiunile de audit financiar sunt predominante, respectiv 97% din total misiuni de audit efectuate, realizate la 38% din numărul total de ordonatori principali de credite existenți la nivelul județului Botoșani.

În programul de activitate al Camerei de Conturi pe anul 2022, nu au fost incluse acțiuni de control care privesc societăți comerciale de interes local cu capital subscris vărsat de unitățile administrativ-teritoriale și nici acțiuni de audit al performanței.

În anul 2022 s-au efectuat 44 acțiuni de monitorizare a implementării măsurilor dispuse prin decizii emise în anii anteriori, întocmindu-se rapoarte de follow-up și 5 acțiuni de documentare, întocmindu-se note de constatare.

Informații privind acțiunile de audit desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale în anul 2022 și actele de control încheiate sunt prezentate mai jos în *Tabelul 5*.

	Total	din care:		
		Audit financiar	Audit de conformitate	Audit al performanței
1. Număr acțiuni desfășurate	30	29	1	
2. Certificate de conformitate	-	-		
3. Rapoarte de control/audit	30	29	1	
4. Procese verbale de constatare	29	29		
5. Note de constatare	50	50		
6. Decizii emise	19	19		
7. Măsuri dispuse prin decizii	156	156		

Tabel nr. 5

Acțiunile de audit efectuate și actele de control încheiate la entitățile publice locale în anul 2022 (număr)

Astfel, în urma acțiunilor de audit efectuate în anul 2022, la nivelul unităților administrativ-teritoriale din județ, Camera de Conturi Botoșani a întocmit următoarele acte:

- ♦ 29 rapoarte de audit financiar;
- ♦ 1 raport de audit de conformitate;
- ♦ 29 procese-verbale de constatare;
- ♦ 50 note de constatare, verificare conform pct.260 din Regulament;
- ♦ 5 procese-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor.

În urma procesului de valorificare a acestor rapoarte de audit, până la data întocmirii prezentului raport, au fost emise 19 decizii prin care au fost dispuse 156 măsuri care vizează:

- înlăturarea neregulilor constatate în activitatea financiar-contabilă sau fiscală controlată, potrivit prevederilor art.43 din lege;
- comunicarea către conducerea entității controlate a existenței erorilor/abaterilor de la legalitate și regularitate care au determinat producerea de prejudicii și dispunerea către aceasta să stabilească întinderea prejudiciului și să ia măsuri pentru recuperarea acestuia, potrivit prevederilor art.33 alin.(3) din lege.

Prin rapoartele de audit financiar, încheiate la unitățile administrativ - teritoriale, în urma examinării situațiilor financiare pe anul 2021, până la data întocmirii prezentului raport, au fost formulate următoarele opinii de audit:

opinie cu rezerve, cu paragraf de evidențiere a anumitor aspecte (9 opinii), în cazul județului **Botoșani**, municipiului **Botoșani**, orașului **Darabani** și comunelor: **Copălău**, **Dobârceni**, **Ibănești**, **Păltiniș**, **Santa Mare** și **Suharău** și întrucât conducerile acestor entități publice nu au remediat în timpul misiunii de audit toate erorile/abaterile de la legalitate și regularitate identificate, fiind necesară dispunerea de măsuri de către Curtea de Conturi, prin decizie, deși valoarea cumulată a acestor erori/abateri se situează sub pragul de semnificație;

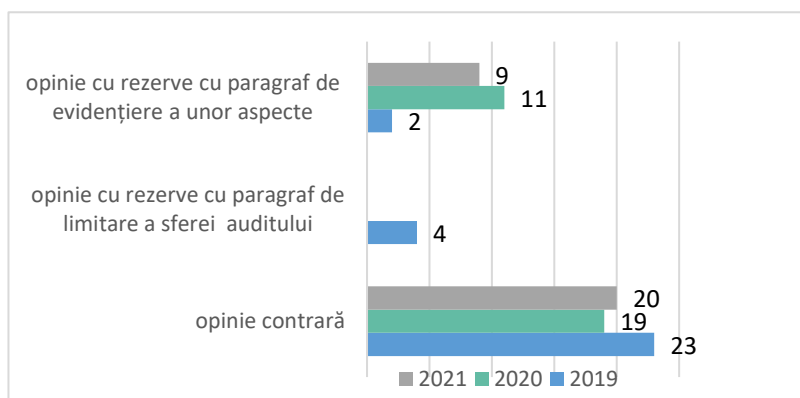
opinie contrară (20 opinii), în cazul unităților administrativ-teritoriale ale căror conturi de execuție bugetară pentru anul 2021 au fost supuse auditului financiar, întrucât modul de administrare a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, precum și execuția bugetelor de venituri și cheltuieli nu respectă principiile legalității și regularității, iar valoarea cumulată a erorilor/abaterilor de la legalitate și regularitate constatate se situează peste pragul de semnificație, respectiv în cazul orașelor **Bucecea** și **Flămânzi** și comunelor: **Albești**, **Broscauți**, **Călărași**, **Cordăreni**, **Corlăteni**, **Corni**, **Curtești**, **Durnești**, **Mihai Eminescu**, **Mihăileni**, **Nicșeni**, **Pomârla**, **Prăjeni**, **Roma**, **Todireni**, **Ungureni**, **Vlădeni** și **Vorona**.

În nicio acțiune de audit financiar încheiată nu s-a concluzionat că situațiile financiare luate în ansamblul lor sunt întocmite, din toate punctele de vedere semnificative, în conformitate cu cadrul general de raportare financiară aplicabil în România și oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare a entității publice auditate la data de 31 decembrie 2021 și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată.

Nu s-a acordat certificat de conformitate a conturilor pentru exercițiul financiar al anului 2021 pentru nicio unitate administrativ-teritorială auditată.

Grafic nr. 10

Structura opiniilor de audit formulate în rapoartele de audit financiar încheiate la unități administrativ-teritoriale în anii 2019-2021 (număr opinii)

Analiza structurii tipurilor de opinii de audit formulate în rapoartele de audit financiar asupra conturilor de execuție ale bugetelor locale încheiate în ultimii trei ani reflectă, conform datelor prezentate în *Graficul 10*, următoarele tendințe:

- ▶ scăderea față de anul anterior a numărului de opinii cu rezerve cu paragraf de evidențiere a anumitor aspecte în numărul total de opinii de audit formulate;
- ▶ creșterea numărului de opinii contrare în numărul total de opinii de audit.

Pentru anul bugetar 2021 se constată o ușoară creștere a numărului de cazuri de nerespectare a reglementărilor legale, rezultat al încetinerii activității managementului din cadrul unor unități administrativ-teritoriale, în ceea ce privește asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public.

În *Lista entităților publice locale verificate în anul 2022*, anexă la prezentul raport, sunt prezentate entitățile publice locale la care s-au exercitat misiunile de audit.

2. Informații privind categoriile de entități verificate la nivelul județului

În județ au desfășurat activitate în anul 2022 un număr total de 247 entități publice locale respectiv:

- 79 unități administrativ-teritoriale;
- 153 instituții publice organizate sub autoritatea, în coordonarea, ori în subordinea autorităților administrației publice locale;
- 14 societăți comerciale de interes local;
- o asociație de dezvoltare intercomunitară.

Unele dintre aceste entități publice au fost cuprinse în anul 2022 în acțiuni de audit programate, astfel:

✓ **audit financiar: 29 unități administrativ-teritoriale**

În cadrul acestor acțiuni au fost supuse auditării și fondurile publice alocate sub orice formă din bugetele locale - deschideri de credite, transferuri, subvenții, alte forme de sprijin - către **50 instituții publice aflate în subordinea, în coordonarea, ori sub autoritatea** autorităților administrației publice locale, atât sub aspectul fundamentării și justificării sumelor solicitate, cât și al controlului exercitat de către autoritățile administrației publice locale asupra utilizării acestor fonduri în condiții de legalitate și regularitate;

✓ **audit de conformitate: o unitate administrativ-teritorială**

În *Tabelul 6* sunt prezentate date sintetice privind categoriile de entități publice care au funcționat în anul 2021 la nivelul unităților administrativ-teritoriale din județ, la care au fost exercitate verificări în anul 2022.

Prin acțiunile de audit programate la nivelul unităților administrativ-teritoriale s-au exercitat verificări la 34,5% din numărul total de ordonatori de credite ai bugetelor locale.

Categoriile de entități verificate la nivelul unităților administrativ-teritoriale	Entități existente	Entități verificate	%
1. Ordonatori de credite la nivelul unităților administrativ-teritoriale, din care:	232	80	34,5
1.1. Ordonatori principali de credite, din care:	79	30	37,9
județ	1	1	100
municipii	2	1	50
orașe	5	2	40
comune	71	26	36,6
1.2. Ordonatori terțiari de credite, din care:	153	50	32,7
verificați prin acțiune distinctă	x	x	x
verificați odată cu ordonatorul principal de credite	x	50	x
2. Societăți comerciale de interes local	14	x	x
3. Alte entități	1	x	x
TOTAL	247	80	32,4

Tabel nr.6

Structura entităților publice verificate privind exercițiul bugetar pe anul 2021, la nivelul unităților administrativ-teritoriale din județ (număr)

Plățile efectuate în anul 2021 prin bugetele unităților administrativ-teritoriale cuprinse în acțiuni de audit financiar reprezintă **63,9%** (871.961 mii lei) din volumul total de plăți efectuate în același an prin bugetele unităților administrativ-teritoriale din județ (1.363.765 mii lei), așa cum rezultă din *Tabelul 7*.

	Total plăți efectuate de ordonatorii de credite aparținând administrației publice locale	Total plăți efectuate de ordonatorii de credite aparținând administrației publice locale, cuprinși în acțiuni de audit financiar	%
Total, din care:	1.363.765	871.961	63,9
1. Județ	369.270	369.270	100
2. Municipii	296.917	225.087	75,8
3. Orașe	100.195	61.417	61,3
4. Comune	597.383	216.187	36,2

Tabel nr.7 Structura plăților efectuate în anul 2021 prin bugetele unităților administrativ-teritoriale cuprinse în acțiuni de audit financiar (mii lei)

Datele prezentate reflectă un nivel rezonabil de cuprindere a unităților administrativ-teritoriale în acțiuni de audit financiar.

Numărul de entități publice și volumul plăților efectuate de acestea, supuse auditării asigură obținerea de probe de audit suficiente și adecvate pentru fundamentarea temeinică a constatărilor, concluziilor, observațiilor și recomandărilor prezentate în continuare în acest raport privind finanțele publice locale pe anul 2021.

3. Informații privind rezultatele acțiunilor de audit/control încheiate

În urma exercitării acțiunilor de audit financiar, audit de conformitate și audit al performanței exercitate la entitățile publice organizate la nivelul unităților administrativ-teritoriale din județ au fost identificate unele abateri de la legalitate și regularitate, care au influență asupra datelor prezentate în situațiile financiare pentru exercițiul bugetar pe anul 2021, prin consecințele cuantificabile ale acestora prezentate în *Tabelul 8*.

	Estimări abateri constatate	Accesorii	Total estimări
1. Venituri suplimentare	2.589	98	2.687
2. Prejudicii	3.224	38	3.262
3. Abateri financiar-contabile	39.357	-	39.357

Tabel nr.8 Principalele rezultate cuantificabile ale acțiunilor de audit efectuate la unități administrativ-teritoriale privind exercițiul bugetar pe anul 2021 (mii lei)

4. Sumele estimate ale abaterilor constatate la nivelul entităților verificate

În *Tabelul 9* prezentat în continuare sunt redate principalele rezultate cuantificabile ale acțiunilor de audit efectuate, pe fiecare unitate administrativ-teritorială auditată.

Entitatea publică		Venituri suplimentare	Prejudicii	Abateri financiar contabile
1	UAT Județul Botoșani		68	4.177
	Activitatea proprie			
	Serviciul Public Comunitar de evidență a Persoanelor al Județului Botoșani			

	Entitatea publică	Venituri suplimentare	Prejudicii	Abateri financiar contabile
	Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani			
	Școala Populară de Arte și Meserii Botoșani			
	Memorialul Ipotești			
	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani		1	
	Direcția Județeană de Drumuri și Poduri Botoșani			4.101
	Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu” Botoșani			
	Unitatea de Asistență Medico - Socială Ștefănești		67	76
2	UAT Municipiul Botoșani	17	120	2.178
	Activitatea proprie		86	2.173
	Seminarul Teologic „Sf. Gheorghe” Botoșani			
	Grădinița Nr. 23 Botoșani			
	Școala Gimnazială Nr. 2 Botoșani			
	Teatrul de copii „Vasilache” Botoșani			
	Grădinița Nr. 19 Botoșani			
	Liceul Pedagogic „N. Iorga” Botoșani			3
	Grădinița Nr. 6 Botoșani			1,5
	Liceul cu Program Sportiv Botoșani	17		
	Grădinița „Șotron” Botoșani			
	Teatrul „M. Eminescu” Botoșani		34	
3	UAT Orașul Bucecea	30	56	719
	Activitatea proprie	30	51	719
	Liceul Tehnologic Bucecea		5	
4	UAT Orașul Darabani	23	18	842
	Activitatea proprie	23	18	842
	Liceul „Dimitrie Cantemir” Darabani			
	Școala Gimnazială „Leon Dănăilă” Darabani			
	Serviciul Local de Utilitate publică Darabani			
5	UAT Orașul Flămânzi	394	305	39
	Activitatea proprie	394	305	39
	Liceul Tehnologic „N. Bălcescu” Flămânzi			
	Școala Gimnazială „Ion Bojoi” Flămânzi			
6	UAT Comuna Albești	344	188	5
	Activitatea proprie	344	166	5
	Școala Gimnazială Nr. 1 Albești		13	
	Școala Gimnazială Nr. 2 „Tudor Vladimirescu” Albești		9	
7	UAT Comuna Broscăuți¹⁾	1	244	8.919
	Activitatea proprie	1	244	8.919
	Școala Gimnazială „Dimitrie Pompeiu” Broscăuți			
8	UAT Comuna Călărași¹⁾	17	51	238
	Activitatea proprie	17	31	238
	Școala Gimnazială Nr.1 Călărași		20	
9	UAT Comuna Copălău	91		

¹ Acțiunea se află în procedură de valorificare

Entitatea publică		Venituri suplimentare	Prejudicii	Abateri financiar contabile
	Activitatea proprie	91		
	Școala Gimnazială Nr.1 Copălău			
10	UAT Comuna Cordăreni¹⁾	31	156	262
	Activitatea proprie	31	156	262
	Școala Gimnazială Nr. 1 Cordăreni			
11	UAT Comuna Corlăteni	46	26	2.037
	Activitatea proprie	46	26	2.037
	Școala Gimnazială Nr. 1 Corlăteni			
12	UAT Comuna Corni	331		137
	Activitatea proprie	331		137
	Școala Gimnazială „Octav Băncilă” Corni			
13	UAT Comuna Curtești	334	43	100
	Activitatea proprie	334	37	100
	Școala Gimnazială Nr.1 Orășeni Deal		6	
14	UAT Comuna Coșula acțiune 700002			
15	UAT Comuna Dobârceni		12	
	Activitatea proprie		12	
	Școala Gimnazială Nr.1 Dobârceni			
16	UAT Comuna Durnești¹⁾	50	406	2.582
	Activitatea proprie	50	406	2.582
	Școala Gimnazială Nr.1 Durnești			
17	UAT Comuna Ibănești		11	47
	Activitatea proprie		11	47
	Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu,, Dumbrăvița			
18	UAT Comuna Mihai Eminescu	689	29	2.272
	Activitatea proprie	689	29	2.272
	Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Ipotești			
19	UAT Comuna Mihăileni¹⁾	7	683	312
	Activitatea proprie	7	683	312
	Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici” Mihăileni			
20	UAT Comuna Nicșeni¹⁾		17	1.661
	Activitatea proprie		17	1.661
	Școala Gimnazială „Mihai Constantineanu” Nicșeni			
21	UAT Comuna Păltiniș¹⁾			1.176
	Activitatea proprie			1.176
	Școala Gimnazială „Doctor Partenie Ciopron” Păltiniș			
22	UAT Comuna Pomârla¹⁾	165	63	1.230
	Activitatea proprie	38	58	1.230
	Liceul Teoretic „Anastase Bașotă” Pomârla	127	5	
23	UAT Comuna Prăjeni	137	5	1.832
	Activitatea proprie	137	5	1.832
	Școala Gimnazială Nr.1 Prăjeni			
24	UAT Comuna Roma¹⁾	6	19	302
	Activitatea proprie	6	19	302

Entitatea publică		Venituri suplimentare	Prejudicii	Abateri financiar contabile
	Școala Gimnazială Nr.1 Roma			
25	UAT Comuna Santa Mare¹⁾	3	46	255
	Activitatea proprie	3	46	255
	Școala Gimnazială Nr.1 Santa Mare			
26	UAT Comuna Suharău	1	28	
	Activitatea proprie	1	28	
	Școala Profesională „Sf. Apostol Andrei” Smârdan			
27	UAT Comuna Todireni¹⁾		90	4.062
	Activitatea proprie		90	4.062
	Liceul Tehnologic Todireni			
28	UAT Comuna Ungureni¹⁾	450	72	19
	Activitatea proprie	450	72	19
	Școala Gimnazială Nr.1 Ungureni			
	Liceul tehnologic Plopenii Mari Ungureni			
29	UAT Comuna Vlădeni	133	481	387
	Activitatea proprie	133	481	342
	Școala Gimnazială Nr.1 Vlădeni			45
30	UAT Comuna Vorona	74	25	3.579
	Activitatea proprie	68	25	3.571
	Liceul „Ștefan cel Mare și Sfânt” Vorona	6		8
Total sume		2.687	3.262	39.357

1) În curs de valorificare

Tabel nr. 9

Principalele rezultate cuantificabile ale acțiunilor de audit efectuate privind exercițiul bugetar pe anul 2021, prezentate pe unități administrativ-teritoriale (mii lei)

III. Obiectivele urmărite și principalele constatări rezultate din acțiunile de audit desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale

A. Audit financiar asupra conturilor de execuție a bugetelor unităților administrativ-teritoriale pentru anul 2021

Obiectivul general al auditului financiar exercitat de Curtea de Conturi la autoritățile și instituțiile publice este de a obține o asigurare rezonabilă asupra faptului că:

- situațiile financiare auditate sunt întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, respectă principiile legalității și regularității, nu conțin denaturări semnificative ca urmare a unor abateri sau erori și, în consecință, oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de instituția publică auditată;
- modul de administrare a patrimoniului public și privat al unității administrativ-teritoriale, precum și execuția bugetului de venituri și cheltuieli al acesteia sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative prin care aceasta a fost înființată și respectă principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.

Principalele constatări rezultate în urma exercitării auditului financiar asupra conturilor de execuție a bugetelor unităților administrativ-teritoriale pentru anul 2021 sunt prezentate în continuare, detaliate după **obiectivele specifice** de audit prevăzute de Regulamentul privind

organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități, și anume:

1. Elaborarea și fundamentarea proiectului de buget pe anul 2021, autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat

În cadrul acestui obiectiv de audit financiar s-au avut în vedere:

- elaborarea și fundamentarea proiectului de buget propriu al unității administrativ-teritoriale;
- legalitatea, necesitatea și oportunitatea modificărilor aduse prevederilor inițiale ale bugetului;
- efectuarea virărilor de credite bugetare pe subdiviziunile clasificăției bugetare;
- organizarea evidenței programelor, inclusiv a indicatorilor aferenți acestora.

De regulă, bugetele unităților administrativ-teritoriale sunt elaborate, fundamentate, modificate și executate, cu respectarea principiilor de legalitate și regularitate și a regulilor de disciplină bugetară, însă, auditul efectuat a scos în evidență și un număr de **17 abateri**, în care:

- ✗ *Nu s-a constituit fondul de rezervă bugetară la dispoziția consiliului local* în bugetele unităților administrativ-teritoriale pentru anul 2021, în cotă de până la 5% din totalul cheltuielilor, așa cum reglementează Legea privind finanțele publice locale. Situația a fost constatată la comuna **Durnești**;
- ✗ *Nu au fost respectate de către ordonatorii de credite ai bugetelor locale cerințele privind obligativitatea publicării* în presa locală, pe pagina de internet a instituției publice sau afișarea la sediul autorității administrației publice a proiectului de buget local și a celorlalte informații publice prevăzute de lege (comunele: **Albești, Călărași, Corlăteni, Curtești, Durnești, Prăjeni, Ibănești și Vorona**);
- ✗ Unii ordonatori de credite nu au îndeplinit obligația stabilită prin Legea privind finanțele publice locale, de a prezenta în ședință publică, spre analiză și aprobare de către autoritățile deliberative, execuția bugetelor întocmite pe cele două secțiuni, cu scopul de a redimensiona cheltuielile în raport cu gradul de colectare a veniturilor, prin rectificarea bugetară locală, astfel încât la sfârșitul anului să nu înregistreze plăți restante. Abateri au fost constatate la comunele: **Călărași, Durnești și Vorona**;
- ✗ Alte abateri: fundamentarea și aprobarea veniturilor proprii și a cheltuielilor bugetare, necorelate cu posibilitățile reale de încasare a veniturilor estimate a se realiza (comunele **Corni și Durnești**).

Cauze pe fondul cărora s-au produs abaterile constatate:

- Neluarea măsurilor adecvate de către ordonatorii de credite pentru înlăturarea cauzelor pe fondul cărora s-au produs abaterile constatate în anii anteriori.
- Elaborarea proiectului bugetului pentru anul 2021 fără a avea la bază prognoze solide și predictibile privind veniturile în funcție de gradul de colectare al veniturilor din anii precedenți.

2. Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

În cadrul acestui obiectiv de audit financiar s-au avut în vedere:

- organizarea și conducerea contabilității patrimoniului, a veniturilor și a cheltuielilor bugetare în conformitate cu prevederile legale și pe structura clasificăției bugetare;
- concordanța datelor înregistrate în evidența tehnico-operativă, evidența financiar-contabilă, bilanțurile de verificare cu cele înscrise în situațiile financiare;
- reflectarea reală și exactă a operațiunilor financiar-contabile în bilanțurile contabile și conturile anuale de execuție bugetară etc.

Verificarea acestor obiective a pus în evidență faptul că, de regulă, unitățile administrativ-teritoriale au organizat și au condus contabilitatea proprie cu respectarea reglementărilor legale și a reglementărilor contabile aplicabile.

S-au constatat însă și cazuri de nerespectare a Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, a Planului de conturi pentru instituțiile

publice și a instrucțiunilor de aplicare a acestuia, ori de nerespectare a principiilor contabilității pe bază de angajamente și prevalenței economicului asupra juridicului.

Auditul a identificat **90 abateri și deficiențe** cu valori cuantificabile în sumă de **33.772 mii lei**, cu impact asupra situațiilor financiare auditate, după cum urmează:

× Neorganizarea și neconducerea contabilității în conformitate cu prevederile legale;

Neregulile constatate cazuri privesc următoarele:

- Unele elemente patrimoniale nu au fost prezentate în situațiile financiare și nici evaluate în conformitate cu principiile contabile generale, potrivit contabilității de angajamente, respectiv obligații de plată neevidențiate în contabilitate (municipiul **Botoșani**: 78.751 mii lei obligații rezultate din hotărâri judecătorești definitive și 2.067 mii lei obligații către Administrația Fondului de Mediu);
- Nu au fost respectate dispozițiile legale privind ținerea contabilității sintetice și analitice a veniturilor bugetului local, respectiv operațiunile înregistrate în evidența fiscală pe plătitori și în evidența contabilă, în contul „Creanțe ale bugetului local”, nu au la bază documente justificative din care să rezulte conținutul operațiunii (orașul **Bucecea**, comunele: **Corlăteni, Curtești și Ibănești**);
- Nu au fost respectate dispozițiile legale privind înregistrarea în evidența contabilă a obligațiilor de plată față de furnizori la momentul creării obligației și nu pe măsura plății acestora: orașul **Bucecea** (685,4 mii lei), comunele **Corlăteni** (1.570,7 mii lei) și **Mihai Eminescu** (459,8 mii lei);
- Conducerea evidenței contabile nu s-a realizat potrivit specificului entității, pe baza regulilor contabilității în partidă dublă (comunele: **Albești, Cordăreni și Curtești**);
- Înregistrarea în contabilitate a operațiunilor economice privind creanțe ale bugetului local fără documente justificative legal întocmite (comunele: **Vorona și Mihai Eminescu**).

× Neorganizarea și neținerea la zi a evidenței patrimoniului, conform prevederilor legale;

Neregulile constatate cazuri vizează:

- Neînregistrarea în evidența contabilă și tehnico-operativă a unor bunuri care constituie domeniul public sau privat al unității administrativ-teritoriale (comuna **Corlăteni**);
- Neevidențierea în contul activelor fixe a obiectivelor de investiții finalizate, recepționate, date în folosință: municipiul **Botoșani** (153,7 mii lei) și ordonatorii terțieri din subordine: **Grădinița cu program prelungit nr.6 Botoșani** (40,5 mii lei), orașul Bucecea - ordonatorul terțiar din subordine (**Liceul Tehnologic Bucecea**, 773.7 mii lei), orașul **Darabani** și comunele: **Călărași, Durnești, Ibănești, Mihai Eminescu, Vlădeni** și altele;
- Neconducerea evidenței contabile a unor elemente patrimoniale de natura activelor fixe corporale (clădiri) preluate în administrare de la ordonatorul principal de credite: **Liceul Tehnologic Bucecea** (orașul Bucecea), **Școala Profesională "Sfântul Andrei" Suharău** (comuna Suharău), **Școala Gimnazială nr.1 Cordăreni** (comuna Cordăreni), **Școala Gimnazială "Mihail Sadoveanu" Dumbrăvița** (comuna Ibănești), **Școala Gimnazială "Mihai Eminescu" Ipotești** (comuna Mihai Eminescu);
- Neînregistrarea în contabilitate a unor materiale de natura obiectelor de inventar (tablete primite cu titlu gratuit/acordare discount în baza unui contract de furnizare servicii abonament internet (comuna **Corlăteni**, 176,5 mii lei);
- Bunuri de retur, preluate de la concesionarii pășunii comunale aflate în domeniul privat al unității administrativ-teritoriale, nu au fost inventariate și nici înregistrate în contabilitate: comunele **Corni** (136,9 mii lei) și **Vlădeni** (312,3 mii lei).

× Ne-reflectarea reală și exactă a operațiunilor financiar-contabile în bilanțurile contabile și în conturile anuale de execuție bugetară;

Abaterile constatate vizează:

- Menținerea în evidența contabilă a unor sume, în mod nejustificat, respectiv creanțe/obligații menținute în evidența contabilă în afara termenului legal de prescripție prevăzut de lege pentru încasarea/plata acestora. Abaterile au fost constatate la Județul

Botoșani (creanțe prescrise în sumă de 4,2 mii lei) și comuna **Călărași** (obligații prescrise în sumă de 205,6 mii lei);

- Menținerea nejustificată în evidența analitică pe plătitori a obligațiilor fiscale ale contribuabililor radiati/decedați. Abaterile au fost constatate la municipiul **Botoșani** și orașele **Flămânzi** și **Darabani** și comuna **Vlădeni**;

- Neînregistrarea unor operațiuni de intrare/ieșire a unor elemente patrimoniale la municipiul **Botoșani**, comunele **Cordăreni**, **Mihai Eminescu**, **Todireni**, **Vlădeni** și **Vorona**;

- Neconcordanțe între evidența analitică pe plătitori și evidența contabilă cu privire la modul de reflectare a creanțelor bugetului local (orașul **Darabani**, 836,4 mii lei), comunele: **Călărași**, **Copălău**, **Durnești**, **Prăjeni** și **Suharău**;

- Înregistrarea nejustificată/eronată a unor operațiuni în conturile „Decontări din operații în curs de clarificare” și „Creditori ai bugetelor locale”, precum și neclarificarea/necorectarea acestora până la data auditului: orașul **Bucecea**, comunele **Călărași** și **Durnești**;

- Abateri privind evidențierea în contabilitate a unor active fixe corporale ce au valoarea mai mică decât limita stabilită de lege: orașul **Darabani** și comunele **Călărași**, **Durnești** și **Vorona**;

- Abateri privind evidențierea angajamentelor bugetare și legale în contul de execuție al bugetului local provenite din obligații de plată: comunele **Copălău**, **Dobârceni**, **Mihai Eminescu** și **Suharău**;

- Nereflectarea în situațiile financiare trimestriale și anuale întocmite în anul 2021 a creanțelor bugetului local stinse pe alte căi decât prin încasare: comunele **Dobârceni**, **Durnești**, **Mihai Eminescu** și **Vorona**;

- Menținerea nejustificată în soldul contului „Cheltuieli înregistrate în avans” și raportarea eronată în bilanțul contabil a unor sume, reprezentând cheltuielile cu dobânzile aferente împrumuturilor contractate de unitatea administrativ-teritorială (comuna **Mihai Eminescu**, suma de 1.781,1 mii lei);

- Nu au fost înregistrate în evidența contabilă tranzacții economice efectuate sau bunuri materiale deținute de entitatea auditată (comuna **Corlăteni**).

✘ **Abateri privind încheierea exercițiului bugetar**, respectiv:

- Înregistrarea în contabilitate a tranzacțiilor economice nu s-a efectuat pe bază de documente justificative întocmite conform legii, în mod cronologic și sistematic. Comuna **Todireni** a înregistrat și menținut în evidența contabilă, creanțe de încasat și venituri din operațiuni cu fonduri externe nerambursabile (4.036,5 mii lei) fără documente justificative și fără ca dreptul de creanță să existe;

- Neclarificarea la finele exercițiului a unor operațiuni economico-financiare și menținerea nejustificată a acestora în contabilitate a unor creanțe și datorii, comunele: **Durnești** și **Vorona**.

Cauze pe fondul cărora s-au produs abaterile constatate:

✎ Nerespectarea ori aplicarea eronată a dispozițiilor legale din domeniile financiar, contabil și fiscal;

✎ Modificări în implementarea aplicațiilor informatice cu care se operează în domeniul financiar-contabil sau schimbări de aplicații informatice;

✎ Supraîncărcarea cu sarcini a personalului existent din cadrul compartimentelor financiar-contabilitate constituite la nivelul unităților administrativ-teritoriale;

✎ Neparticiparea la programe de formare profesională a tuturor salariaților implicați în aceste activități specifice, determină unele curențe în pregătirea profesională a personalului din aparatul de specialitate al autorităților administrației publice locale;

✎ Efectuarea formală a operațiunii de inventariere a unor elemente patrimoniale (active fixe corporale, active fixe în curs de execuție, datorii către furnizori și diverși creditori) ori nefinalizarea inventarierii și nestabilirea situației reale a tuturor elementelor patrimoniale ale unității administrativ-teritoriale;

- Neluarea unor măsuri adecvate pentru înlăturarea cauzelor pe fondul cărora s-au produs abaterile constatate și consemnate în actele încheiate în urma exercitării auditului financiar, determină menținerea acestora de la un an la altul.

3. Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern, inclusiv audit intern la entitățile auditate

Conform OG nr.119/1999 privind controlul intern/managerial, ordonatorii de credite au obligația să organizeze și să implementeze controlul intern/managerial (un ansamblu de structuri organizatorice, metode, proceduri și forme de control exercitate la nivelul entității publice, inclusiv auditul intern), în concordanță cu obiectivele entității publice și cu reglementările legale, în scopul administrării fondurilor și patrimoniului în mod economic, eficient și eficace.

În baza Legii nr.94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, Curtea de Conturi are atribuția să evalueze activitatea de control financiar propriu și de audit intern a persoanelor juridice controlate și în acest context, să constate dacă:

- au fost parcurse etapele de organizare și implementare ale sistemului de control intern în cadrul entității, inclusiv elaborarea și implementarea unui cod de conduită etică a personalului din cadrul entității;
- sistemele de control intern din entitatea supusă verificării corespund cu standardele de management/control intern pentru entitățile publice;
- au fost create și implementate controale adecvate pentru a preveni, a detecta fraudele și erorile la nivelul entității și pentru a proteja datele și activele acesteia împotriva utilizării excesive, a sustragerii acestora ori a achizițiilor sau vânzării neautorizate;
- rezultatele activității compartimentului de audit intern al entității și informațiile furnizate de acesta sunt credibile și utile în acțiunea de control/audit a Curții de Conturi etc.

Verificarea obiectivelor de audit la unitățile administrativ-teritoriale a scos în evidență existența unor abateri de la legalitate și regularitate, erori, nereguli cu impact semnificativ asupra patrimoniului public sau privat ori asupra contului de execuție a bugetelor acestora, redate sintetic în prezentul raport.

Această stare de fapt probează că sistemele de control intern/managerial nu au funcționat eficace în toate situațiile în care, din punct de vedere al organizării și implementării, acestea au fost considerate conforme sau parțial conforme.

În ceea ce privește modul de organizare și de implementare a controlului intern/managerial la nivelul unităților administrativ-teritoriale au fost constatate abateri de la legalitate și regularitate, prezentate sintetic în continuare:

a) Aspecte rezultate din evaluarea auditului public intern

În îndeplinirea atribuțiilor pe care i le conferă legea, Curtea de Conturi realizează evaluarea activității de audit intern a persoanelor juridice controlate, iar entitățile publice verificate au obligația să-i transmită, până la sfârșitul trimestrului I pentru anul precedent, raportul privind desfășurarea și realizarea programului de audit intern.

Potrivit Legii nr.672/2002 privind auditul public intern, conducătorul instituției publice sau organul de conducere colectivă are obligația asigurării cadrului organizatoric și funcțional necesar desfășurării activității de audit public intern.

Din analiza informațiilor înscrise în rapoartele privind desfășurarea și realizarea programului de audit intern, precum și din evaluările efectuate cu ocazia auditului financiar, rezultă că, funcția de audit public intern a fost organizată în anul 2021, la nivelul unităților administrativ-teritoriale din județul Botoșani astfel:

- prin compartimente proprii de audit public intern: UAT județul Botoșani, UAT municipiile Botoșani și Dorohoi, UAT orașele Darabani și Săveni;
- prin compartimente de audit în sistem de cooperare, organizate în cadrul ACoR - Filiala Județeană Botoșani (60 unități administrativ-teritoriale) și în cadrul ADI Apiconsult Ibănești (14 unități administrativ-teritoriale);
- prin compartimente proprii de audit public intern: 4 societăți comerciale (SC Nova Apa Serv SA, SC Modern Calor SA, SC Locativa SA și SC Urban Serv SA).

În urma verificărilor efectuate de auditorii publici externi și a analizei datelor prezentate în rapoartele privind activitatea de audit public intern aferentă anului 2021 au rezultat următoarele concluzii cu privire la activitatea de audit public intern:

- ✗ nerespectarea de către entitățile publice aflate în competența de verificare a Camerei de Conturi, a obligației de a transmite Curții de Conturi, până la sfârșitul trimestrului I 2022, Raportul privind desfășurarea și realizarea programului de audit intern pentru anul 2021 (comunele: **Adășeni, Dimăcheni și Stăuceni și SC Urban Serv SA Botoșani**);
- ✗ nu a fost asigurat cadrul funcțional necesar desfășurării activității de audit public intern pe întreg anul 2021 și nu au fost auditate, cel puțin o dată la 3 ani, toate activitățile desfășurate din entitatea publică, prevăzute de art.15 din Legea nr.672/2002 (orașul **Bucecea**);
- ✗ nu este asigurat cadrul organizatoric și funcțional necesar desfășurării activității de audit public intern pentru 10 societăți comerciale constituite cu capitalul unităților administrativ-teritoriale: municipiul Botoșani (**SC Eltrans SA**), municipiul Dorohoi (**SC Servicii Publice Locale SRL**), orașul Flămânzi (**SC Local Servicii SRL**), orașul Ștefănești (**SC Servicii Publice” SRL**) și comunele: Concești (**SC Servicii Comunale Concești SRL**), Corlăteni (**SC Gospodării Corlăteni SRL**), Coșula (**SC Gospodărie Comunală Coșula SRL**), Mihălășeni (**SC Gospodărie Comunală Lunca Bașeului SRL**), Mitoc (**SC Rural Servmit SRL**) și Copălău (**SC Gospodărie Comunală Uniserv SRL Copălău**);
- ✗ nu este asigurat cadrul organizatoric și funcțional necesar desfășurării activității de audit public intern, la majoritatea **instituțiilor publice din subordinea/sub autoritatea/în coordonarea autorităților administrației publice locale**.

b) Aspecte rezultate din evaluarea controlului financiar preventiv

În temeiul prevederilor Ordonanței privind controlul intern și controlul financiar preventiv, conducătorii entităților publice au obligația de a organiza controlul financiar preventiv propriu și evidența angajamentelor în cadrul compartimentului contabil.

Prin verificările și evaluările efectuate la unitățile administrativ-teritoriale în cadrul misiunilor de audit financiar au identificat cazuri în care funcția de control financiar preventiv propriu nu este funcțională și nu este exercitată pe întreaga durată a exercițiului bugetar, deși este organizată conform reglementărilor.

În ce privește modul de exercitare a controlului financiar-preventiv propriu la unitățile administrativ-teritoriale supuse auditului financiar au rezultat următoarele:

- ✗ Aprobarea de către ordonatorul principal de credite a unor proiecte de operațiuni fără viza de control financiar preventiv propriu, cu încălcarea prevederilor Legii privind finanțele publice locale (comunele **Corni și Todireni**);
- ✗ Neorganizarea și neexercitarea controlului financiar preventiv (**Grădinița nr.21 Botoșani**);
- ✗ Neexercitarea controlului financiar-preventiv asupra unor proiecte de operațiuni: orașul **Bucecea**, comunele **Cordăreni, Corlăteni și Ibănești**.

c) Aspecte rezultate din evaluarea sistemului de control intern managerial

Potrivit legii, pentru implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern, conducătorul entității și personalul aflat în poziții de conducere au obligația îndeplinirii atribuțiilor și responsabilităților și respectării obligațiilor asumate în legătură cu: stabilirea activităților de control; managementul riscurilor prin identificarea tuturor activităților care prezintă risc și evaluarea riscurilor; întocmirea ori actualizarea procedurilor generale și specifice; luarea măsurilor pentru respectarea acestora și atingerea obiectivelor propuse; aducerea la cunoștință tuturor salariaților a măsurilor dispuse; prelucrarea și diseminarea informațiilor uzând de toate căile de comunicare disponibile.

În urma evaluării modului de proiectare și implementare a sistemului de control intern/managerial, precum și a modului de funcționare a acestuia în raport cu obiectivele stabilite, în cadrul misiunilor de audit efectuate au fost identificate unele deficiențe privind implementarea, funcționarea și dezvoltarea sistemului de control intern managerial, după cum urmează:

- ✗ Nu au fost elaborate sau actualizate procedurile operaționale existente;

- ✘ Neasigurarea de către ordonatorul principal de credite a cadrului organizatoric și funcțional care să determine perfecționarea structurilor organizatorice, reglementărilor metodologice, procedurilor și criteriilor de evaluare pentru a satisface cerințele generale și specifice de control intern/managerial, respectiv:
  - necompletarea registrului riscurilor și neelaborarea unei proceduri privind managementul riscurilor;
  - lipsa unor reglementări interne, proceduri formalizate, activități de control și a altor instrumente de exercitare a controlului intern;
  - neimplementarea recomandărilor organelor cu atribuții de control;
  - neactualizarea programelor de dezvoltare a sistemelor de control intern managerial etc.Deficiențe au fost constatate la majoritatea comunelor.

În urma evaluării modului de proiectare și implementare a sistemului de control intern/managerial, precum și a modului de funcționare a acestuia în raport cu obiectivele menționate mai sus, la majoritatea unităților administrativ-teritoriale, în rapoartele de audit financiar încheiate s-a stabilit un nivel final mediu de încredere al auditorilor publici externi în sistemul de control intern al entității auditate.

Cauze pe fondul cărora s-au produs abaterile constatate:

- Gradul scăzut de implicare a unor ordonatori principali de credite în stabilirea și aprobarea prin planurile de audit intern multianuale și anuale a unor teme de audit intern;
- Nerespectarea principiului separării atribuțiilor persoanelor care au calitatea de ordonator de credite de atribuțiile persoanelor care au calitatea de contabil;
- Formalism manifestat în activitatea de control financiar preventiv;
- Formalism întâlnit în activitatea de audit public intern exercitată în sistem de cooperare la unitățile administrativ-teritoriale mici, atunci când în unele cazuri constatările, concluziile și recomandările auditului intern nu își dovedesc temeinicia și utilitatea prin valoarea adăugată activităților entității publice.

4. Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în cuantumul și la termenele stabilite de lege

În cadrul acestui obiectiv de audit financiar s-au avut în vedere:

- ▶ modul de stabilire a impozitelor și taxelor locale, precum și a celorlalte venituri aflate în competența de administrare a organelor fiscale locale, respectiv a structurilor de specialitate din cadrul autorităților administrației publice locale cu atribuții de administrare a creanțelor fiscale, în concordanță cu dispozițiile legii și ale hotărârilor adoptate de consiliul local;
- ▶ respectarea reglementărilor contabile aplicabile privind înregistrarea în evidența contabilă sintetică și în evidența fiscală analitică pe plătitori a drepturilor constatate și a veniturilor încasate din impozite și taxe locale, pe subdiviziunile clasificăției bugetare, potrivit bugetului aprobat și normelor metodologice elaborate de Ministerul Finanțelor Publice;
- ▶ modul de urmărire a încasării veniturilor bugetului unității administrative-teritoriale, în cuantumul și la termenele prevăzute de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora.

Conform Codului fiscal, Codului de procedură fiscală și Legii privind finanțele publice locale, autoritățile deliberative ale administrației publice locale exercită, în limitele și în condițiile legii, următoarele atribuții în domeniul fiscal și privind veniturile bugetelor locale: aprobă nivelul impozitelor și taxelor locale; aprobă majorarea sau, după caz, indexarea impozitelor și taxelor locale; adoptă taxe locale pentru serviciile publice locale; instituie taxe pentru deținerea și utilizarea echipamentelor și utilajelor destinate obținerii de venituri care folosesc infrastructura publică locală, pe raza localității unde acestea sunt utilizate, precum și taxe pentru activitățile cu impact asupra mediului înconjurător; aprobă acordarea bonificației pentru plata cu anticipație a impozitelor și taxelor locale; aprobă acordarea reducerii sau scutirii de la plata impozitelor și taxelor locale; asigură constatarea, controlul, urmărirea și încasarea impozitelor și taxelor locale,

precum și a oricăror alte venituri ale unităților administrativ-teritoriale prin compartimentele proprii de specialitate cu atribuții de administrare a creanțelor fiscale etc.

Prin verificarea obiectivelor specifice de audit au fost identificate **88 abateri** de la legalitate și regularitate, cuantificabile, care:

- ▶ generează drepturi constatate și venituri suplimentare convenite bugetelor locale estimate în sumă de **1.081 mii lei**, inclusiv majorări de întârziere (**35 cazuri**);
- ▶ determină nereguli în activitatea financiar-contabilă prin neînregistrarea în evidența contabilă sintetică a veniturilor și neprezentarea în situațiile financiare ale unităților administrativ-teritoriale pentru anul 2021 a unor drepturi constatate în sumă de **311 mii lei (17 cazuri)**;
- ▶ generează venituri suplimentare convenite bugetelor locale provenite din vânzarea și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, concesionarea sau închirierea de bunuri proprietate publică și privată a unităților administrativ-teritoriale, concesionarea de servicii cu caracter public, estimate în sumă de **2.293 mii lei**, inclusiv majorări de întârziere (**19 cazuri**);
- ▶ pot cauza, în timp, prejudicii ca urmare a riscului prescripției dreptului unor unități administrativ-teritoriale de a cere executarea silită a debitorilor.

Detalii privind abaterile de la legalitate și regularitate constatate sunt redată în continuare:

- a) **Necolectarea la bugetele unităților administrativ-teritoriale auditate, la termenele prevăzute de lege, a unor sume semnificative reprezentând venituri din impozite și taxe locale ori alte venituri aflate în competența de administrare a organelor fiscale locale.**

Potrivit Codului de procedură fiscală, colectarea creanțelor fiscale reprezintă totalitatea activităților desfășurate prin compartimentele proprii de specialitate cu atribuții de administrare a creanțelor fiscale care au ca scop stingerea creanțelor fiscale.

Din datele centralizate în „**Contul de execuție a bugetului local - venituri la data de 31.12.2021**”, cele 79 unități administrativ-teritoriale din județul Botoșani au înregistrat **drepturi constatate de încasat** în sumă totală de **1.848.338 mii lei**, din care **597.491 mii lei** venituri proprii provenite din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri aflate în competența de administrare a autorităților administrației publice locale.

Gradul de colectare a veniturilor bugetelor locale, determinat ca raport între încasările totale realizate, inclusiv stingerile pe alte căi (1.565.647 mii lei) și total drepturi constatate de încasat (1.848.338 mii lei), a fost de **85%** la cele 79 unități administrativ-teritoriale, în anul 2021.

Din cele 29 unități administrativ-teritoriale supuse auditului pentru exercițiul bugetar al anului 2021, un grad redus de colectare, mai mic de 85%, înregistrează: comuna **Dobârceni** (68%), orașul **Flămânzi** (69%), municipiul **Botoșani** (71%) etc.

Ca urmare a unor disfuncționalități cauzate de noua aplicație de gestiune a veniturilor bugetului local provenite din impozite și taxe, utilizată de municipiul Botoșani, operațiunile de debitare și re-debitare a sumelor evidențiate prin borderouri de debite/scăderi au afectat atât drepturile constatate în anul curent, cât și stingerile pe alte căi în anul curent, fără însă ca soldul veniturilor de realizat să fie denaturat la finele anului 2021. În consecință, atât drepturile constatate în anul curent cât și stingerile pe alte căi au fost eronat majorate cu suma totală de 173.295 mii lei, reprezentând peste 10% din total drepturi constatate anul curent și peste 93% din total stingeri pe alte căi, raportate și centralizate în contul de execuție venituri pe ansamblul județului Botoșani. Astfel, în fapt, gradul de colectare a veniturilor înregistrat de municipiul Botoșani este de 71% și nu de 81% cum rezultă din datele raportate în situațiile financiare.

Valorile cele mai mari privind drepturile constatate rămase de încasat la finele anului 2021 înregistrează: municipiul **Botoșani** (97.513 mii lei), **județul Botoșani** (35.689 mii lei), municipiul **Dorohoi** (19.786 mii lei), orașul **Darabani** (11.222 mii lei), orașul **Ștefănești** (6.083 mii lei), comuna **Frumușica** (5.257 mii lei), orașul **Săveni** (5.026 mii lei), orașul **Bucecea** (4.557 mii lei), comuna **Avrămeni** (4.453 mii lei), comuna **Vorona** (3.871 mii lei) etc.

Gradul de colectare a veniturilor proprii pentru toate cele 79 unități administrativ-teritoriale din județul Botoșani, determinat ca raport între încasările realizate inclusiv stingerile pe alte căi (360.869 mii lei) și total drepturi constatate de încasat (597.491 mii lei) a fost în anul 2021 de **60,4%**.

Ca și în anii anteriori, drepturile constatate reprezentând impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri cuvenite bugetelor locale, aflate în competența de administrare a autorităților administrației publice locale, prin compartimentele proprii de specialitate cu atribuții de administrare a creanțelor fiscale, nu sunt colectate la termenele prevăzute de lege.

Verificarea respectării prevederilor legale privind formarea, evidențierea, urmărirea și încasarea veniturilor aflate în competența de administrare a autorităților administrației publice locale a reliefat următoarele:

- × Neaplicarea măsurilor de executare silită, conform prevederilor Codului de procedură fiscală și normelor de aplicare ale acestuia.

În cadrul procedurii de executare silită a contribuabililor/debitorilor care nu și-au plătit de bunăvoie obligațiile fiscale datorate, nu s-au folosit succesiv sau concomitent toate modalitățile de executare prevăzute de Codul de procedură fiscală. Măsurile de executare silită s-au limitat doar la transmiterea somațiilor de plată și uneori la efectuarea popririilor asupra conturilor bancare și la instituirea de sechestre pe bunuri. Această situație a fost constatată la: municipiul **Botoșani**, orașul **Flămânzi** și comunele: **Cordăreni**, **Durnești**, **Suharău** și **Vorona**.

- × Nu au fost respectate dispozițiile Codului de procedură fiscală referitoare la ordinea de stingere a obligațiilor fiscale.

În cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal local, potrivit dispozițiilor legale, cu suma plătită de titulari ai dreptului de proprietate asupra clădirilor, terenurilor sau mijloacelor de transport, *se sting cu prioritate amenzile contravenționale individualizate în titluri executorii*, în ordinea vechimii, chiar dacă debitorul indică un alt tip de obligație fiscală.

Abateri de la această regulă au fost constatate la municipiul **Botoșani** și comunele **Albești**, **Curtești**, **Durnești**, **Mihai Eminescu**, **Prăjeni**, **Todireni** și **Vorona**.

- × Păgubirea unității administrativ-teritoriale prin pierderile patrimoniale cauzate de neurmărirea colectării amenzilor contravenționale în termenele legale de prescripție: comuna **Prăjeni**;

- × Neînregistrarea în evidența fiscală a proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, transmise de organul constatator (poliție) către organele fiscale locale, pentru începerea executării silită în vederea colectării creanțelor provenite din amenzi contravenționale.

Potrivit legii, netransmiterea proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor către organele fiscale în termen de 90 de zile de la comunicarea acestora către contravenient atrage, potrivit legii, răspunderea persoanelor care se fac vinovate de aceasta, iar transmiterea cu întârziere a proceselor-verbale nu împiedică executarea silită a acestora, în condițiile în care nu a intervenit prescripția executării. Verificarea efectuată de auditorii publici externi a scos în evidență abateri în legătură cu neînregistrarea în evidențele fiscale ale unităților administrativ-teritoriale a tuturor proceselor verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, transmise spre executare de către organele de poliție care au aplicat sancțiunile. Astfel de abateri au fost constatate la: orașele **Flămânzi** (9,6 mii lei) și **Bucecea** (0,7 mii lei), comunele: **Copălău** (14,8 mii lei), **Corni** (8,6 mii lei), **Cordăreni** (1,3 mii lei), **Mihai Eminescu** (1,8 mii lei), **Prăjeni** (1,5 mii lei) și **Suharău** (0,4 mii lei);

- × Neaplicarea tuturor măsurilor prevăzute de lege în vederea colectării veniturilor din amenzi contravenționale.

Din analiza drepturilor de constatat din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri aflate în competența de administrare a autorităților administrației publice locale, se constată un volum important al creanțelor rămase de încasat (67.498 mii lei), reprezentând venituri din amenzi și alte sancțiuni contravenționale cuvenite bugetelor locale. Gradul de colectare a veniturilor din amenzi și alte sancțiuni contravenționale este încă foarte redus, respectiv 40,8% în anul 2021.

În cazul unităților administrativ-teritoriale supuse auditării pentru exercițiul bugetar al anului 2021, un grad foarte redus de colectare înregistrează: comunele: **Prăjeni** (6,9%), **Albești**

(9,1%), **Durnești** (9,2%), **Vorona** (10,8%), **Pomârla** (12,1%), **Dobârceni** (16,2%), **Nicșeni** (17,3%), **Copălău** (18,8%), **Vlădeni** (19,8), **Corni** (21,1%) și orașul **Flămânzi** (19,5%) etc.

- × Nu s-a efectuat corect calculul, evidența, comunicarea și încasarea majorărilor de întârziere conform reglementarilor legale, pentru neachitarea la termen a obligațiilor bugetare prin decizii de impunere.
Această situație a fost constatată la orașul **Bucecea** și comunele **Durnești** (48,4 mii lei) și **Corlăteni**;
- × Nu s-a urmărit ca informațiile și datele din registrul agricol (în format hârtie și/sau în format electronic) privind materia impozabilă să fie puse de acord cu informațiile din evidența fiscală în scopul stabilirii, urmăririi și încasării impozitelor și taxelor aferente.
Această situație a fost constatată la comuna **Vlădeni**;
- × Nu s-a efectuat o verificare sistematică de către personalul de specialitate din cadrul primăriilor a gradului de realizare a lucrărilor pe perioada de valabilitate a autorizației de construire, în scopul regularizării taxelor pentru eliberarea autorizațiilor de construire la terminarea lucrărilor sau la expirarea termenului de executare prevăzut în autorizațiile de construire, în funcție de valoarea reală a construcțiilor și identificării datei de la care clădirile sunt supuse impozitării sau prelungirea acestora și stabilirea taxei/perioadei de prelungire aferente. Situație constatată la orașul **Darabani** (15,1 mii lei);
- × Taxa pentru eliberarea autorizației pentru lucrările de organizare de șantier nu a fost stabilită și nici încasată de către comuna **Corni** (2,4 mii lei);
- × Activitatea de inspecție fiscală nu a fost organizată și exercitată corespunzător la nivelul unor unități administrativ-teritoriale, prin verificarea sau stabilirea, după caz, a bazelor de impozitare și a situațiilor de fapt cu incidență asupra veniturilor provenite din impozite și taxe locale, precum și prin întocmirea de acte de control prin care se confirmă verificarea faptică și documentară a bazelor de impunere, a legalității și conformității declarațiilor fiscale, corectitudinii și exactității îndeplinirii obligațiilor de către contribuabili și respectării prevederilor legislației fiscale.
Această situație a fost constatată la orașul **Darabani** și comuna **Mihai Eminescu**;

b) Nestabilirea în cuantumul prevăzut de lege a unor drepturi de creanță, reprezentând venituri din impozitele și taxele locale ori alte venituri aflate în competența de administrare a organelor fiscale locale și/sau neurmărirea încasării acestora la bugetele unităților administrativ-teritoriale

Față de anii precedenți auditați, pentru anul 2021 se constată tendința de menținere la un nivel ridicat, valoric și numeric, a abaterilor privind stabilirea, constatarea, controlul, urmărirea și încasarea impozitelor și taxelor locale, precum și a altor venituri cuvenite bugetelor locale, după cum urmează:

- × Stabilirea sumelor datorate de plătitori nu s-a făcut pe baza declarațiilor de impunere sau pe baza înregistrărilor existente în registrele agricole, în evidențele specifice cadastrului imobiliar precum și în evidența contabilă a contribuabililor (municipiul **Botoșani**);
- × Nu a fost stabilit, înregistrat, urmărit și încasat impozitul pe clădirile deținute de persoanele juridice, în cazul comunelor **Mihai Eminescu** și **Prăjeni**;
- × Nu s-a stabilit taxa pe clădirile și terenurile concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, persoanelor juridice și fizice, după caz. Situație constatată la comunele: **Mihai Eminescu** și **Cordăreni** (1,5 mii lei taxă teren);
- × Nu a fost stabilit corect, înregistrat, urmărit și încasat impozitul pe terenurile deținute de persoanele fizice și juridice, în cazul comunelor **Albești** (0,6 mii lei), **Corni** (89,8 mii lei), **Durnești**, **Prăjeni**, **Vlădeni** (2,8 mii lei) și **Vorona**;
- × Nu s-a stabilit indexarea anuală a chiriei cu indicii de inflație, contrar clauzelor contractuale și dispozițiilor legale. Situație constatată la comuna **Corlăteni** (5,6 mii lei);

- ✘ Nu a fost stabilită, nu a fost înregistrată în evidențele fiscale și nu a fost urmărită cota parte din venituri din chirii pentru bunurile, aparținând domeniului public al ordonatorului principal de credite, date în administrare **Liceului cu Program Sportiv Botoșani** din subordine care au făcut ulterior obiectul unor contracte de închiriere (municipiul **Botoșani**);
- ✘ Neconformități/deficiențe privind întocmirea, avizarea, semnarea și eliberarea certificatelor fiscale. Situație constatată la orașul **Darabani** și comuna **Corlăteni** (0,4 mii lei);
- ✘ Neîncasarea la bugetul local a sumelor legal convenite ca tarif de gestionare a fondului cinegetic, conform Legii nr.407/2006. Situație constatată la orașul **Bucecea** (0,6 mii lei), comunele: **Călărași** (1,6 mii lei), **Copălău** (0,4 mii lei), **Cordăreni** (0,2 mii lei), **Corlăteni** (1,8 mii lei), **Curtești** (0,5 mii lei), **Durnești** (1,9 mii lei) și **Vorona** (1,6 mii lei).

Cauze pe fondul cărora s-au produs abaterile constatate:

- Personal insuficient numeric în cadrul compartimentelor de specialitate cu atribuții de administrare a creanțelor bugetelor locale, constituite la nivelul comunelor, comparativ cu volumul de muncă;
- Personal de specialitate care nu beneficiază de formare profesională în condițiile prevăzute de lege;
- Amânarea aplicării procedurilor de executare silită de către organele fiscale locale, în condițiile și la termenele prevăzute de Codul de procedură fiscală;
- Neorganizarea și neimplementarea cadrului organizatoric care să asigure un schimb operativ de informații cu relevanță fiscală între toate organele fiscale locale din județ, precum și un schimb de informații cu relevanță fiscală între organele fiscale locale, organul fiscal central și alte autorități publice.

5. Calitatea gestiunii economico-financiare

În cadrul acestui obiectiv în auditarea situațiilor financiare anuale s-au avut în vedere următoarele aspecte:

- ▶ efectuarea inventarierii, a reevaluării și asigurarea integrității bunurilor și elementelor patrimoniale ale unității administrativ-teritoriale, aplicarea prevederilor legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia;
- ▶ angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare conform reglementărilor legale și în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită prin bugetul aprobat;
- ▶ organizarea și desfășurarea procedurilor de atribuire, încheierea și administrarea contractelor de achiziție publică;
- ▶ acordarea/utilizarea conform destinațiilor stabilite a alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor și transferurilor, precum și a altor forme de sprijin financiar din partea statului sau a unităților administrativ-teritoriale;
- ▶ plata obligațiilor unităților administrativ-teritoriale, în condițiile și la termenele reglementate etc;
- ▶ vânzarea și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, concesiunea sau închirierea de bunuri proprietate publică și privată a unităților administrativ-teritoriale, concesiunea de servicii cu caracter public.

Din verificarea obiectivelor specifice de audit, au fost identificate **154 abateri** de la legalitate și regularitate, care cauzează unităților administrativ-teritoriale auditate:

- ▶ prejudicii patrimoniale în sumă totală de **3.262 mii lei (89 abateri)**;
- ▶ nereguli în activitatea financiar-contabilă prin neînregistrarea/înregistrarea incorectă a unor elemente patrimoniale în evidența contabilă sintetică și/sau analitică în valoare de **5.144 mii lei**;

Abaterile de la legalitate și regularitate sunt prezentate sintetic în continuare și privesc următoarele obiective specifice:

- a) Efectuarea inventarierii și a evaluării/reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară

Neregulile constatate privesc:

- ✘ Neefectuarea inventarierii anuale a elementelor patrimoniale sau nerespectării Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii au fost constatate la ordonatorul terțiar de credite din subordinea UAT Județul Botoșani (**Unitatea de Asistență Medico-Socială Ștefănești**), ordonatorii terțieri de credite din subordinea UAT Municipiul Botoșani (**Grădinița cu Program Prelungit nr.6 Botoșani, Grădinița cu Program Prelungit "Șotron" Botoșani**), orașul **Bucecea**, comunele **Cordăreni, Corlăteni, Dobârceni, Durnești și Ibănești** (neorganizarea inventarierii elementelor patrimoniale în anul auditat, cât și nerespectarea unor prevederi legale privind organizarea și efectuarea inventarierii obiectivelor de investiții în curs, pe stadii de execuție, clădirilor, terenurilor, bunurilor de natura stocurilor, altor elemente patrimoniale);
- ✘ Neconstituirea și nereținerea garanțiilor materiale/bănești pentru persoanele care îndeplinesc calitatea de gestionar, în cuantumul prevăzut de legislația în vigoare. Aspecte constatate la ordonatorul terțiar de credite din subordinea UAT Județul Botoșani (**Biblioteca Județeană "Mihai Eminescu" Botoșani**), ordonatorul terțiar de credite din subordinea UAT Municipiul Botoșani (**Liceul Teoretic "Nicolae Iorga" Botoșani**) și comunele **Copălău și Todireni**;
- ✘ Neefectuarea reevaluării activelor fixe corporale de natura construcțiilor și terenurilor aflate în patrimoniul unității administrativ-teritoriale, cel puțin o dată la 3 ani, la termenul și în condițiile prevăzute de lege a fost constatată la comunele **Durnești și Vorona**.

b) Modul de aplicare a prevederilor legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și a reglementărilor privind inventarierea bunurilor din domeniul public

Au fost constatate situații de nerespectare a unor prevederi legale care reglementează proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, după cum urmează:

- ✘ Darea în administrare a bunurilor din domeniul public, cu încălcarea prevederilor legale. **Cordăreni** (27,8 mii lei),

c) Constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități conform scopului, obiectivelor și atribuțiilor prevăzute de actele normative prin care a fost înființată entitatea

La unele unități administrativ-teritoriale auditate au fost constatate situații de nerespectare a unor prevederi legale, care reglementează utilizarea fondurilor constituite pentru desfășurarea de activități, conform scopului, obiectivelor și atribuțiilor entității publice, respectiv:

- ✘ Plata unor servicii de internet și telefonie mobilă, neutilizate în interesul entității auditate. Situație constatată la comunele **Corlăteni** (8,6 mii lei), **Călărași** (0,7 mii lei), **Curtești** (9,6 mii lei activitatea proprie și 1,4 mii lei Școala Gimnazială nr.1 Orășeni Deal), **Dobârceni** (5,3 mii lei);
- ✘ Efectuarea unor cheltuieli pentru activități care nu au legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative, respectiv: orașele **Bucecea** (5,2 mii lei, contravaloare energie electrică consumată de un operator economic care a efectuat lucrările de reparații la școli) și **Darabani** (12,3 mii lei amenzi contravenționale) și la comunele **Corlăteni** (17,8 mii lei cheltuieli pentru serviciului public de alimentare cu apă gestionat de operatorul economic din subordine), **Curtești** (2,5 mii lei amenzi contravenționale), **Durnești** (2,5 mii lei amenzi contravenționale), **Vlădeni** (12,9 mii lei amenzi contravenționale).

d) Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită

La toate unitățile administrativ-teritoriale auditate s-au constatat abateri de la legalitate privind angajarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor de personal prin care au fost cauzate prejudicii prin:

- × Efectuarea unor cheltuieli de personal prin acordarea drepturilor salariale, inclusiv a sporurilor, premiilor și a altor drepturi acordate funcționarilor publici, personalului contractual, persoanelor cu funcții de conducere și, în unele cazuri, chiar personalului care ocupa funcții de demnitate publică, cu încălcarea cadrului legal aplicabil.
Situatii constatate la comunele **Durnești** (44,7 mii lei diferențe indemnizații peste cuantumul legal pentru funcțiile de demnitate publică, 28,7 mii lei stabilirea/acordarea indemnizației pentru funcțiile de demnitate publică cu nerespectarea prevederilor legale);
- × Efectuarea de cheltuieli de personal fără respectarea concordanței cu politicile și acordurile salariale, cu principiile responsabilității fiscale, regulile fiscale, cu obiectivele și limitele din strategia fiscal-bugetară.
Abateri constatate la comunele **Durnești** (24,2 mii lei indemnizație de hrană pentru funcțiile de demnitate publică, 5,8 mii lei vouchere de vacanță acordate primarului și viceprimarului comunei), **Vlădeni** (7,5 mii lei sporuri necuvenite pentru activitatea prestată pentru implementarea proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile);
- × Drepturi salariale acordate necuvenit.
Astfel de abateri au fost constatate la comuna **Durnești** (197,2 mii lei diferențe salariale acordate unor persoane peste nivelul indemnizației viceprimarului comunei), **Vlădeni** (36,6 mii lei), **Ibănești** (10,6 mii lei), **Mihai Eminescu** (29,3 mii lei), **Suharău** (27,5 mii lei) și **Todireni** (44,6 mii lei).

La unitățile administrativ-teritoriale auditate au fost constatate situații de nerespectare a dispozițiilor legale care reglementează efectuarea cheltuielilor cu bunurile și serviciile prin care au fost cauzate prejudicii, după cum urmează:

- × Nerespectarea prevederilor legale privind consumul de carburanți. Abateri constatate la orașul **Bucecea** (5,2 mii lei), comunele **Albești** (26,2 mii lei), **Călărași** (1,2 mii lei), **Cordăreni** (6,6 mii lei), **Curtești** (27,8 mii lei) privind suportarea în mod nelegal din bugetul local a consumului de carburant pentru mijloacele de transport și utilajele proprietatea unității administrativ-teritoriale;
- × Nereguli care au generat prejudicii, constând în nerespectarea normelor legale în vigoare privind înregistrarea în contabilitate, pe bază de documente justificative, a cheltuielilor aferente consumurilor de carburanți.
Abatere constatată la comuna **Albești** (0,8 mii lei) și **Vlădeni** (5,5 mii lei);
- × Angajarea de cheltuieli bugetare fără respectarea dispozițiilor legale privind finanțele publice locale. Abateri constatate la **Municipiul Botoșani - Teatrul "Mihai Eminescu" Botoșani** (34 mii lei angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor, reprezentând prestări servicii privind activitatea de achiziții publice cu nerespectarea prevederilor legale);
- × Plata de către unitatea administrativ-teritorială a unor penalități contractuale sau daune-interese stabilite de instanțele de judecată ca urmare a nerespectării de către acestea a obligațiilor asumate prin contractele de achiziție încheiate cu diverși operatori economici. Aspecte constatate la ordonatorul terțiar de credite din subordinea UAT Județul Botoșani (**Direcția Județeană de Drumuri și Poduri Botoșani**) și la comunele **Durnești** (43,5 mii lei penalități determinate de neplata la scadență a obligațiilor facturate);
- × Plăți nelegale urmare nerespectării clauzelor contractuale privind prețurile practicate, actualizarea acestora, cantitățile, articolele din ofertele declarate câștigătoare, anexe la contractele încheiate.
Abatere constatată la comunele **Albești** (87,1 mii lei plăți nelegale transport elevi) și **Prăjeni** (4,8 mii lei servicii de pază plătite la un preț mai mare decât cel contractat);
- × Nereguli care pot genera prejudicii, constând în efectuarea de operațiuni specifice angajării, lichidării, ordonanțării și plății cheltuielilor instituțiilor publice cu nerespectarea dispozițiilor legale (utilizarea creditelor bugetare de la alte poziții din buget).
Abatere constatată la comunele **Albești** și **Durnești**;
- × Efectuarea de cheltuieli cu bunuri și servicii fără contraprestație, fără să fie recepționate bunuri, lucrări, servicii în cantitatea facturată și plătită, dintre care exemplificăm comuna **Curtești** (1,6 mii lei plăți nelegale efectuate către transportatorul de material lemnos, ca urmare a acceptării la plată a unei cantități de masă lemnoasă mai mare decât cea livrată efectiv), **Călărași** (8,1 mii lei contravaloare echipamente și materiale pentru sistemul de

securitate nelivrate), **Vorona** (25 mii lei contravaloarea componentelor neinstalate ale unui pachet informatic integrat);

- × Lipsa documentelor justificative si/sau întocmirea acestora cu informații incomplete, astfel încât exactitatea și realitatea sumelor datorate să nu poată fi considerate certe.
Situatie constatată la comunele: **Albești** (23,8 mii lei cheltuieli cu servicii de închiriere autobasculantă, 28,2 mii lei cheltuieli cu achiziția material pietros, 13,3 mii lei servicii de dezinsecție la Școala Gimnazială nr.1 Albești, 8,7 mii lei servicii de dezinsecție la Școala Gimnazială nr.2 Tudor Vladimirescu), **Călărași** (12,1 mii lei servicii plătite fără existența documentelor justificative din care să rezulte obligația de plată către furnizor), **Corni**, **Durnești** (35,9 mii lei servicii de asistență juridică);
- × Nejustificarea la termenele contractuale a unor plăți efectuate în avans pentru care se datorează majorări de întârziere.
Situatie constatată la comuna **Durnești** (19,8 mii lei);
- × Nerespectarea prevederilor legale privind decontarea cheltuielilor de transport și a cheltuielilor cu pregătirea profesională.
Situatie constatată la comunele **Călărași** (3,6 mii lei cheltuieli de transport), **Dobârceni** (6,9 mii lei cheltuieli de pregătire profesională) și **Durnești** (2,5 mii lei).

Au fost constatate abateri de la legalitate în ce privește utilizarea sumelor alocate pentru plata cheltuielilor de capital care au cauzat prejudicii, prezentate la pct.e) și pct.g) de mai jos, precum și în cazurile prezentate în mod succint în continuare, constând în:

- × Plata unor lucrări de investiții neexecutate sau executate necorespunzător normelor tehnice specifice domeniului. Abateri constatate la **Județul Botoșani - Unitatea de Asistență Medico-Socială Ștefănești** (62,6 mii lei inclusiv majorări de întârziere, obiectivul de investiții „*Achiziție și montaj centrală termică și instalații interioare*”, reprezentând lucrări decontate și neexecutate. În urma verificării realității cantităților de lucrări înscrise în situațiile de lucrări precum și a inventarierii faptice dispuse, s-a constatat că entitatea publică auditată a efectuat plăți către constructor în baza unor documente justificative neconforme cu realitatea, în sensul că în situațiile de lucrări atașate la facturile fiscale au fost înscrise și acceptate la plată cantități de lucrări mai mari față de cele real executate), comunele **Todireni** (0,7 mii lei);
- × Plăți nelegale aferente cheltuielilor de capital, ca urmare a nerespectării clauzelor contractuale privind prețurile practicate, actualizarea acestora, cantitățile, articolele din ofertele declarate câștigătoare, anexe la contractele încheiate. Abateri constatate la comunele **Vlădeni** (13,2 mii lei lucrări neexecutate la obiectivul de investiții „Modernizare cămin cultural Brehuiești, comuna Vlădeni, județul Botoșani”, 16,6 mii lei lucrări neexecutate la mai multe obiective de investiții);
- × Angajarea și plata în avans a unor cheltuieli nejustificate cu bunuri achiziționate sau lucrări executate la finele anului 2021. Abateri constatate la **Județul Botoșani - Unitatea de Asistență Medico-Socială Ștefănești** (4,1 mii lei majorări de întârziere). Controlul efectuat de auditorii publici externi a scos în evidență faptul că, avansul în sumă de 75,8 mii lei a fost acceptat la plată și plătit nelegal de entitatea verificată, într-un quantum mai mare decât cel reglementat de lege și fără a exista prevăzute clauze contractuale în acest sens (obiectivul de investiții „*Achiziție și montaj centrală termică și instalații interioare*”). De asemenea, avansul plătit nu a fost reflectat în contabilitatea Unității de Asistență Medico-Socială, potrivit reglementărilor contabile aplicabile. Suma plătită de Unitatea de Asistență Medico-Socială în anul 2021 cu titlu de avans, nejustificată de executantul lucrărilor prin bunuri livrate, lucrări executate și servicii prestate, până la sfârșitul anului, în condițiile prevederilor contractuale, este supusă regimului reglementat de art.54 alin.(9) și alin.(10) din Legea nr.273/2006, privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia *recuperarea sumelor de către instituția publică se face cu perceperea majorărilor de întârziere la nivelul celor existente pentru veniturile bugetare, calculate pentru perioada de când s-au acordat și până s-au recuperat.*

Au fost constatate unele situații de nerespectare a dispozițiilor legale care reglementează efectuarea **cheltuielilor privind asistența socială**, respectiv:

- ✘ Alte abateri privind efectuarea cheltuielilor cu asistența socială cu nerespectarea prevederilor legale.

Situație constatată la **Județul Botoșani - Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani** (1,5 mii lei plăți nelegale ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale privind decontarea biletelor speciale de călătorie gratuită pentru transportul interurban, acordate persoanelor cu handicap în temeiul legii).

e) Utilizarea alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor, a transferurilor și a altor forme de sprijin financiar din partea statului sau a unităților administrativ-teritoriale

Au fost constatate la unitățile administrativ-teritoriale auditate și unele situații de nerespectare a dispozițiilor legale care reglementează efectuarea cheltuielilor din subvenții și transferuri prin care au fost cauzate prejudicii.

Cu ocazia verificărilor efectuate privind modul de utilizare a **subvențiilor alocate de la bugetul de stat către bugetele locale** au fost identificate următoarele categorii de abateri:

- **Nerespectarea prevederilor legale referitoare la utilizarea fondurilor publice pentru investiții alocate din Fondul de Intervenție la dispoziția Guvernului**

La nivelul județului Botoșani, în anul 2021, un număr de **40 unități administrativ-teritoriale** au primit subvenții în sumă totală de **15.860 mii lei** (reflexate în conturile de execuție la subcapitolul bugetar de venituri „42.02.28 ”Subvenții primite din Fondul de intervenție”), valoare în scădere cu 456 mii lei față de anul 2020 (16.316 mii lei), însă de peste 7 ori mai mare față de anul 2019 (2.136 mii lei).

Sume importante au primit municipiul **Botoșani** (2.385 mii lei), orașul **Ștefănești** (644 mii lei) și comunele: **Mihai Eminescu** (3.105 mii lei), **Frumușica** (1.110 mii lei), **Santa Mare** (997 mii lei), **Albești** (886 mii lei), **Păltiniș** (701 mii lei) etc.

Privind modul de utilizare a sumelor alocate unităților administrativ-teritoriale de la bugetul de stat din Fondul de Intervenție, în cadrul misiunilor de audit financiar, au fost identificate unele abateri de la legalitate și regularitate, astfel:

- ✘ La municipiul **Botoșani** au fost constatate abateri privind utilizarea sumelor alocate din Fondul de Intervenție la dispoziția Guvernului, conform prevederilor HG nr.778/2021 privind alocarea unei sume din Fondul de intervenție la dispoziția Guvernului prevăzut în bugetul de stat pe anul 2021, pentru unele unități administrativ-teritoriale afectate de calamitățile naturale. Auditorii publici externi au constatat nerespectarea clauzelor contractuale asumate privind realizarea obiectivului *”Lucrări de refacere obiective afectate de fenomenele hidrometeorologice periculoase produse în perioada 14.06.2021 - 19.06.2021, în municipiul Botoșani, județul Botoșani”*. La data auditului, în cazul Obiectului *”Pasarelă Pietonală (Str. Plopilor peste pâraul Luizoaia)”* nu a fost executat articolul de lucrări *”Confecționarea construcțiilor metalice”*. Valoarea lucrărilor din ofertă a fost în valoare de 54,6 mii lei (fără TVA) pentru obiectul *”Pasarelă Pietonală”*, însă au fost realizate lucrări în valoare de numai 12,5 mii (fără TVA), diferența neexecută (42,1 mii lei, fără TVA) reprezintă confecționarea construcțiilor metalice (procurare și montaj pasarelă pietonală). Deși termenul de execuție asumat prin contract a fost de 31.12.2021, la data misiunii de audit financiar nu erau realizate/îndeplinite obligațiile asumate prin contract de către executant cu privire la executarea articolului de lucrări *”Confecționarea construcțiilor metalice”*. Ulterior finalizării auditului, lucrările au fost recepționate (prin Proces verbal de recepție la terminarea lucrărilor, în valoare de 613.342,19 exclusiv TVA, iar penalitățile de întârziere calculate de entitatea auditată pentru neîndeplinirea contractului au fost încasate de la constructor și virate la bugetul local, fiind în valoare de 0,6 mii lei).

► **Nerespectarea prevederilor legale referitoare la utilizarea fondurilor publice pentru investiții alocate prin Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL)**

La nivelul unităților administrativ-teritoriale, o pondere semnificativă a plăților pentru cheltuielile de capital o constituie sumele achitate constructorilor pentru execuția obiectivelor de investiții derulate prin Programul Național de Dezvoltare Locală.

Din analiza datelor reflectate în conturile de execuție la subcapitolul bugetar de venituri „42.02.65 ”Finanțarea Programului Național de Dezvoltare Locală”, rezultă că la nivelul județului Botoșani, în anul 2021 au fost primite subvenții în sumă totală de **196.533 mii lei** (subvenții de la bugetul de stat, reprezentând programe finanțate din bugetul MDRAP) pentru realizarea unui număr de **166 obiective de investiții**, valoare în scădere cu **43.794 mii lei** mai puțin față de anul 2020 (**240.327 mii lei, 180 obiective de investiții**) și cu **2.338 mii lei** mai puțin față de anul 2019 (**198.871 mii lei, 170 obiective de investiții**).

Până la data raportului au fost verificate 19 unități administrativ-teritoriale (din totalul de 67 unități administrativ-teritoriale) care au beneficiat de resurse financiare alocate prin Programul Național de Dezvoltare Locală pentru finanțarea a 45 obiective de investiții, pentru care în anul 2021 au fost efectuate plăți în sumă totală de 71.994,5 mii lei (35,5% din total plăți).

Prin verificările efectuate privind modul de utilizare a sumelor alocate unităților administrativ-teritoriale de la bugetul de stat prin Programul Național de Dezvoltare Locală, în cadrul a 9 misiuni de audit financiar finalizate în anul 2022, au fost identificate unele abateri de la legalitate și regularitate constând în:

- ✘ Plăți nelegale aferente cheltuielilor de capital ca urmare a nerespectării clauzelor contractuale privind prețurile practicate, actualizarea acestora, cantitățile, articolele din ofertele declarate câștigătoare, anexe la contractele încheiate. Abateri constatate la orașul **Bucecea** (45,3 mii lei, plăți nelegale la obiectivul de investiții ” Realizare Grădiniță cu Program Prelungit, oraș Bucecea, județul Botoșani”) și comunele **Cordăreni** (119,4 mii lei, plăți nelegale la obiectivul de investiții ” Extinderea rețelei de alimentare cu apă în comuna Cordăreni, județul Botoșani”), **Vlădeni** (19,3 mii lei, plăți nelegale la obiectivul de investiții ”Modernizare DC 63 A și străzi în comuna Vlădeni, județul Botoșani”);
- ✘ Plata unor lucrări de investiții neexecutate sau executate necorespunzător calitativ conform normelor tehnice specifice domeniului și documentației tehnice. Abateri constatate la comunele **Călărași** (104,9 mii lei, lucrări neconforme din punct de vedere calitativ la obiectivul de investiții „Reabilitare și extindere Școala Primară nr.3 din localitatea Pleșani, comuna Călărași, județul Botoșani”);
- ✘ Plata unor bunuri neprimite și lucrări neexecutate la nivelul cantitativ și valoric rezultat din facturile și din situațiile de lucrări care însoțesc instrumentele de plată. Abateri constatate la orașul **Darabani** (5 mii lei inclusiv majorările de întârziere privind lucrări neexecutate la obiectivul ”Extinderea, modernizarea și dotarea Grădiniței nr.5, oraș Darabani, județul Botoșani”), comunele **Călărași** (24,6 mii lei, efectuarea de plăți ca urmare a confirmării unor situații de plată ce cuprind articole de lucrări neexecutate la obiectivul „Reabilitare și extindere la Școala primară din localitatea Pleșani, comuna Călărași”);
- ✘ Neemiterea și nepublicarea în SEAP de către entitate a documentului constatator pentru neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractantul/executantul unor lucrări de investiții (**Direcția Județeană de Drumuri Botoșani**);
- ✘ Pentru obiectivul de investiții ”Realizare extindere, modernizare și dotare școală și grădiniță în corpurile A și B din cadrul Școlii Gimnaziale, localitatea Corlăteni, comuna Corlăteni, județul Botoșani” înregistrarea obligațiilor de plată s-a efectuat la data în care s-a făcut plata și nu la momentul primirii facturii și creării obligației de plată, contrar prevederilor legale. (comuna **Corlăteni**, 1.570,8 mii lei).

Cu ocazia verificărilor efectuate privind modul de utilizare a [transferurilor de la bugetele locale](#) au fost identificate următoarele abateri:

- **Lipsa documentelor justificative privind utilizarea sumelor reprezentând sprijin financiar nerambursabil alocat din bugetele unităților administrativ-teritoriale pentru finanțarea unor activități nonprofit și pentru finanțarea cultelor religioase**

- ✘ Cheltuieli pentru finanțarea cultelor religioase și a unor activități nonprofit, fără documente justificative întocmite conform reglementărilor legale specifice au fost constatate la comuna **Todireni** (25 mii lei), ori inexistența documentelor care să justifice utilizarea sprijinului nerambursabil acordat din bugetul unității administrativ-teritoriale, pe destinațiile stabilite. Situație constatată la comuna **Todireni** (20 mii lei).

Au fost constatate unele situații de nerespectare a dispozițiilor legale care reglementează efectuarea cheltuielilor și **utilizarea subvențiilor alocate de la bugetul local** respectiv:

- **Decontarea nelegală a sumelor reprezentând subvenții alocate de la bugetele unităților administrativ - teritoriale**
- ✘ Utilizarea nelegală, de către operatorii economici sau alte entități de drept public sau alte entități care prin legi speciale au primit subvenții, a alocațiilor bugetare (subvenții și alte forme de sprijin) primite de la BS sau bugetele unităților administrativ-teritoriale. Situație constatată la municipiului **Botoșani**, unde au fost plătite din bugetul local subvenții transportatorilor (transportul public urban de călători) pentru facilități/compensații reprezentând diferențe de preț/tarif pentru abonamentele lunare de călătorie pentru unele persoane care nu îndeplinesc condițiile legale (84,8 mii lei).

f) **Vânzarea și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, concesiunea sau închirierea de bunuri proprietate publică și privată a unităților administrativ-teritoriale, concesiunea de servicii cu caracter public**

Auditul a scos în evidență următoarele abateri:

- ✘ Nerespectarea prevederilor legale privind operațiunile de asociere în participațiune și implementarea proiectelor de parteneriat public - privat (Municipiul **Botoșani**). Verificarea de către auditorii publici externi privind modul de evidențiere și încasare a drepturilor rezultate din contractele de asociere în participațiune, a scos în evidență faptul că nu au fost respectate toate obligațiile ce revin asociaților potrivit contractelor de asociere în participațiune, cu privire la aport, deși au fost prevăzute clauze aferente fiecărei părți implicate în asociere. Astfel, în două cazuri, nu au fost aplicate prevederile referitoare la administrarea domeniului public și privat al municipiului Botoșani, în sensul că bunuri din patrimoniul municipiului aflate în domeniul public și privat sunt utilizate gratuit de către unele persoane juridice, în mod nejustificat.
- ✘ Nerespectarea prevederilor legale privind vânzarea de active (Municipiul **Botoșani**). În cazul ordonatorului terțiar de credite din subordine (**Liceul cu Program Sportiv Botoșani**), operațiunea de valorificare a bunurilor materiale rezultate în urma demolării, dezmembrării ori dezafectării nu a respectat procedura prevăzută de *Regulamentul privind valorificarea bunurilor scoase din funcțiune aparținând instituțiilor publice*, respectiv: nu a fost organizată licitație publică deschisă cu strigare, nu a fost constituită comisie de evaluare, nu au fost îndeplinite procedurile de publicitate prin publicarea unui anunț de vânzare prin licitație, nu a fost constituită comisie de licitație, nu a fost încasat integral prețul bunurilor în termen de 10 zile de la data valorificării. Pe baza rezultatului inventarierii efectuate de către o comisie desemnată de ordonatorul terțiar de credite s-a constatat că diverse bunuri materiale (*cherestea, panouri „sandwich”, uși termopan*), în valoare de 40,2 mii lei, nu erau inventariate și nici evidențiate în contabilitatea entității. Din documentele justificative prezentate de instituția școlară rezultă că o parte din bunurile materiale au fost valorificate anterior operațiunii de inventariere, dar nu a fost încasată integral contravaloarea (9,1 mii lei).
- ✘ Nu au fost stabilite, înregistrate și urmărite spre încasare venituri din arendarea terenurilor proprietate a **Liceului ”Ștefan cel Mare și Sfânt” Vorona**, comuna **Vorona** (5,9 mii lei);
- ✘ Nu au fost stabilite, înregistrate și urmărite spre încasare venituri din concesiunea și închirierea unor bunuri proprietate publică și privată a unităților administrativ-teritoriale (pășunea comunală). Situație constatată la orașele **Bucecea** (29,3 mii lei) și **Darabani** (7,8 mii lei) și la comunele: **Albești** (342,9 mii lei), **Călărași** (15,2 mii lei), **Copălău** (75,9 mii lei), **Corni** (133,2 mii lei),

Corlăteni (37,4 mii lei), **Curtești** (333,2 mii lei), **Prăjeni** (110,5 mii lei), **Vorona** (66,7 mii lei) și **Vlădeni** (130,2 mii lei);

- ✘ Nerespectarea reglementărilor legale privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente din extravilanul localităților, prin încheierea unui contract de concesiune fără respectarea procedurii de concesionare. Situație constatată la orașul **Flămânzi** și comuna **Suharău** și la toate comunele menționate anterior;
- ✘ Transmiterea sau cedarea cu titlu gratuit a dreptului de proprietate sau folosință a unor bunuri din patrimoniul public sau privat al unităților administrativ - teritoriale, fără respectarea prevederilor legale (comuna **Ibănești**).

g) Pregătirea procedurii de achiziție publică, executarea și monitorizarea implementării contractelor/acordurilor cadru privind achizițiile publice

Din verificarea obiectivelor specifice de audit au rezultat unele abateri de la legalitate și regularitate prezentate succint în cele ce urmează:

◆ Abateri privind planificarea/pregătirea procedurii de achiziție publică, inclusiv de consultare a pieței:

- ✘ Nepublicarea în SEAP a notificărilor cu privire la achizițiile directe derulate în anul 2021 (Județul Botoșani - ordonatorul terțiar din subordine verificat: **Unitatea de Asistență Medico - Socială Ștefănești**), Municipiul Botoșani (ordonatori terțieri din subordine verificați - **Grădinița nr.6 "Șotron" Botoșani, Grădinița cu Program Prolungit nr. 19 Botoșani, Liceul cu Program Sportiv Botoșani**), orașul **Darabani** și comunele **Albești, Curtești** (ordonatorul terțiar din subordine verificat: **Școala Gimnazială nr.1 Orășeni Deal**), **Durnești** și **Vorona**;
- ✘ Nu au fost întocmite referate de necesitate pentru achizițiile derulate în anul 2021. Nu s-a determinat valoarea estimată a achiziției publice anterior întocmirii programului de achiziții publice. Comunele **Copălău** și **Corni**;
- ✘ Nerespectarea regulilor de estimare a valorii achizițiilor. Comunele: **Copălău** și **Vlădeni**;
- ✘ Nu s-a întocmit strategia anuală de achiziții publice și programul anual al achizițiilor publice Comunele: **Corni** și **Vlădeni**;
- ✘ Divizarea în mai multe contracte de valoare mai mică sau utilizarea unor metode de calcul care să conducă la o subevaluare a valorii estimate. Orașul **Darabani** și comunele: **Copălău** și **Vlădeni**;
- ✘ Nerespectarea obligației privind utilizarea mijloacelor electronice pentru aplicarea procedurilor de atribuire și pentru realizarea achizițiilor directe. Comunele **Albești** și **Curtești**.

◆ Abateri privind organizarea procedurii și atribuirea contractului / acordului cadru:

- ✘ Aplicarea incorectă a procedurii de achiziție publică fără respectarea pragurilor valorice prevăzute de lege (comuna Curtești - ordonatorul terțiar din subordine verificat: **Școala Gimnazială nr.1 Orășeni Deal**);

◆ Abateri privind etapa de post-atribuire a contractului/acordului cadru, respectiv executarea și monitorizarea implementării contractului/acordului cadru:

- ✘ Nu au fost emise documente constatatoare care conțin informații referitoare la neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant (Județul Botoșani - ordonatorul terțiar din subordine verificat: **Direcția Județeană de Drumuri și Poduri Botoșani**);
- ✘ Neîndeplinirea de către furnizor a obligațiilor contractuale în perioada de garanție. Orașul **Darabani**;
- ✘ Actualizarea prețului contractului de achiziție publică cu nerespectarea prevederilor legale și contractuale. Comuna **Cordăreni** (30,14 mii lei).

Cauze pe fondul cărora s-au produs abaterile constatate:

- Încheierea unor angajamente legale și aprobarea unor operații patrimoniale, fără a avea resurse financiare suficiente pentru acoperirea integrală a cheltuielilor și cu nerespectarea disciplinei fiscal-bugetare;
- Multiple deficiențe în organizarea execuției pe faze a cheltuielilor publice, în special la nivelul orașelor și comunelor;
- Nestabilirea și nesepararea responsabilităților și atribuțiilor persoanelor implicate în activitățile și operațiile privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare;
- Încheierea unor angajamente legale și aprobarea unor cheltuieli fără exercitarea controlului financiar preventiv propriu asupra respectivelor operațiuni;
- Aprobarea efectuării unor operațiuni patrimoniale și înregistrarea acestora în evidența contabilă, fără a avea la bază documente justificative legal întocmite și avizate, conform reglementărilor în vigoare.

6. Constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă

La finele anului 2021, la nivelul județului Botoșani un număr de 40 unități administrativ - teritoriale auditate au raportat **drepturi constatate de încasat din taxe speciale** în sumă totală de **22.626,8 mii lei**. Dintre acestea un număr de 16 unități administrativ-teritoriale (din total 29 unități administrativ-teritoriale auditate) au raportat drepturi constatate de încasat din taxe speciale în sumă totală de 16.390,2 mii lei, iar cele mai mari sume le înregistrează UAT municipiul Botoșani (12.101,6 mii lei, 73,8% din total drepturi constatate), UAT județul Botoșani (760,2 mii lei), UAT orașele Flămânzi (888,7 mii lei), Darabani (526,9 mii lei) și Bucecea (380,2 mii lei), UAT comunele Vorona (536,3 mii lei), Mihai Eminescu (318,9 mii lei), Albești (256,7 mii lei), Vlădeni (191,1 mii lei), Roma (106,1 mii lei), Suharău (104,1 mii lei) și altele. În schimb, în anul 2021, **cheltuielile cu plata contravalorii serviciilor de salubritate** efectuate în beneficiul comunității de către operatorii economici din domeniu, însumează **57.201,6 mii lei** la nivelul întregului județ.

Din analiza datelor reflectate în conturile de execuție întocmite la data de 31 decembrie 2021, rezultă că unitățile administrativ - teritoriale din județul Botoșani au plătit (de la subcapitolul bugetar „74.02.05 - Salubritate și gestiunea deșeurilor”) operatorilor economici din domeniu, servicii de salubritate efectuate de aceștia în beneficiul comunității, în sumă totală de **57.201,6 mii lei**, deși **încasările totale realizate la bugetul local din taxele de salubritate** (inclusiv stingerile pe alte căi) însumează numai **37.664,9 mii lei** în aceeași perioadă. **Diferența** în sumă de **19.536,7 mii lei** a fost plătită peste suma totală încasată la bugetul local din taxele speciale pentru finanțarea serviciului public de salubritate, prin nerespectarea dispozițiilor legale și ale Legii finanțelor publice locale.

Prin misiunile de audit financiar realizate la unitățile administrativ-teritoriale incluse în programul pentru anul 2022 au fost identificate următoarele abateri de la legalitate și regularitate:

- ✘ Nu a fost stabilită, înregistrată și încasată taxa specială și nici majorările de întârziere pentru plata cu întârziere a taxei, datorate de persoanele fizice și juridice pentru servicii de salubritate prestate de care acestea au beneficiat în anul 2021. Situația este constatată la comunele: **Corni** (96,7 mii lei), **Durnești, Prăjeni** (20,9 mii lei) și **Vlădeni**;
- ✘ Situații de nerecuperare a costurilor de exploatare și de investiție aferente serviciului public de salubritate, prin prețurile și tarifele sau taxele speciale încasate și de suportare a cheltuielilor aferente serviciului de salubritate prestat în beneficiul întregii comunități locale, din alte resurse decât taxele speciale colectate, s-a constatat la comuna **Vlădeni** (369,5 mii lei) și orașul **Flămânzi** (305,2 mii lei);
- ✘ Nerealizarea obiectivelor privind reciclarea deșeurilor de către municipiul **Botoșani**.

Din datele prezentate rezultă că, plățile efectuate de unitățile administrativ - teritoriale auditate pentru salubritatea localităților și gestiunea deșeurilor sunt mai mari decât încasările realizate din taxele speciale de salubritate stabilite prin hotărâri ale autorităților deliberative. Această stare de fapt contravine dispozițiilor legale și este cauzată de necolectarea la bugetele locale a taxei speciale de salubritate în cuantum și la termenele stabilite prin hotărâri ale consiliilor locale, dovadă fiind drepturile constatate de încasat la sfârșitul anului 2021.

Potrivit Legii serviciilor comunitare de utilități publice, *diferențele dintre nivelul taxei colectate la bugetul local și cel al facturii emise de operator/operator regional/asociația de dezvoltare intercomunitară pot fi suportate din veniturile proprii ale unităților administrativ-teritoriale, urmând a fi încasate ulterior de la beneficiarii serviciului*. Neasigurarea condițiilor de organizare și funcționare a serviciului public de salubritate a localității pe baza principiului „beneficiarul plătește” și nerecuperarea prin prețurile și tarifele sau taxele speciale colectate a tuturor costurilor de exploatare și de investiție aferente acestui serviciu, constituie principalele cauze ale aceste abateri.

B. Audit de conformitate

1. Controlul legalității contractării sau garantării, precum și a utilizării și rambursării finanțării rambursabile la nivelul unităților administrativ-teritoriale

Potrivit Legii finanțelor publice locale, autoritățile publice locale deliberative pot aproba contractarea sau garantarea de împrumuturi interne ori externe pe termen scurt, mediu și lung, pentru realizarea de investiții publice de interes local, precum și pentru refinanțarea datoriei publice locale.

Datoria publică locală rezultată din utilizarea instrumentelor de datorie publică, reprezintă o obligație generală care trebuie rambursată (rate de capital, dobânzi și comisioane), conform acordurilor încheiate, din veniturile proprii ale unității administrativ-teritoriale împrumutate, precum și din veniturile beneficiarilor de împrumuturi garantate de autoritățile administrației publice locale, după caz.

În anul 2021, acțiunea de audit de conformitate cu tema *”Controlul legalității contractării sau garantării, precum și a utilizării și rambursării finanțării rambursabile la nivelul unităților administrativ-teritoriale”* a fost programată și realizată distinct la o unitate administrativ - teritoriale, respectiv **UAT comuna Coșula**, însă obiectivele specifice arătate mai jos au fost urmărite și în cadrul auditului financiar exercitat la celelalte unități administrativ-teritoriale pentru exercițiul financiar al anului 2021 care au contractat și derulat împrumuturi și anume:

- ▶ contractarea împrumuturilor rambursabile de către unitățile administrativ-teritoriale pentru realizarea de investiții publice de interes local sau pentru refinanțarea datoriei publice locale;
- ▶ utilizarea împrumuturilor potrivit destinației legale;
- ▶ rambursarea împrumuturilor și plata dobânzilor, comisioanelor și costurilor aferente acestora;
- ▶ înregistrarea și raportarea datoriei publice locale.

Prin verificarea obiectivelor specifice de audit au fost identificate aceleași nereguli constatate și în anii anteriori, după cum urmează:

- ✘ Nu au fost reflectate în contabilitate corect, valoarea împrumuturilor, ratelor și dobânzilor (comuna **Coșula**);
- ✘ Neraportarea datoriei publice locale potrivit reglementărilor legale (comuna **Coșula**).

2. Controlul situației, evoluției și modului de administrare a patrimoniului public și privat al unităților administrativ - teritoriale de către societățile comerciale constituite cu capitalul majoritar al unităților administrativ-teritoriale

Nu au fost programate acțiuni de audit de conformitate în anul 2022 la operatorii locali.

C. Audit al performanței

Nu au fost programate acțiuni de audit de conformitate în anul 2022.

În cursul anului 2022 au fost realizate un număr de 5 acțiuni de documentare privind "Managementul resurselor umane și dezvoltarea infrastructurii unităților sanitare spitalicești, pentru perioada 2014 - 2021" la **Spitalul Județean de Urgență "Mavromati" Botoșani, Spitalul de Recuperare "Sf. Gheorghe" Botoșani, Spitalul Județean de Pneumoftiziologie Botoșani, Spitalul Municipal Dorohoi și Spitalul de Neuropsihiatrie Podriga.**

D. Acțiuni de verificare a modului de îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizie

Conform dispozițiilor Legii privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi și ale Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice acesteia, conducerea entității supuse auditului exercitat de Curtea de Conturi are următoarele obligații:

- ▶ ducerea la îndeplinire a măsurilor dispuse de Curtea de Conturi pentru înlăturarea neregulilor constatate în activitatea financiar - contabil sau fiscală controlată;
- ▶ stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia;
- ▶ comunicarea modului de ducere la îndeplinire a măsurilor/recomandărilor dispuse/transmise de Curtea de Conturi prin decizie/scrisoare, la termenele stabilite de aceasta.

Modul de ducere la îndeplinire, de către conducerea fiecărei entități publice auditate, a măsurilor dispuse de Curtea de Conturi prin deciziile emise în baza rapoartelor de audit încheiate este urmărit și verificat,

- ▶ pe baza comunicărilor transmise de conducerea entităților auditate în legătură cu măsurile proprii adoptate pentru implementarea măsurilor dispuse de Curtea de Conturi și rezultatele obținute;
- ▶ prin acțiunile de verificare a modului de îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizie, efectuate distinct.

Până la data prezentului raport, în Programul anual de activitate pe anul 2022 al Camerei de Conturi Botoșani au fost prevăzute și aprobate **44 acțiuni de control distincte de monitorizare** prin care s-a verificat modul de ducere la îndeplinire de către entitățile verificate a măsurilor dispuse.

În anul 2022, în cadrul celor 44 acțiuni de control au fost verificate măsurile dispuse rămase neimplementate, iar cu ocazia verificărilor s-a constatat că un mare număr de măsuri dintre cele verificate au rămas în stadiul de a fi parțial implementate, iar această stare de fapt are următoarele cauze:

- ▶ măsurile dispuse de conducerea entităților auditate pentru recuperarea de prejudicii au generat acțiuni judecătorești, iar instanțele competente nu s-au pronunțat încă definitiv asupra acestora;
- ▶ măsurile dispuse de conducerea entităților auditate pentru recuperarea unor prejudicii sunt puse în executare cu întârziere sau nu este continuată executarea silită a debitorilor, potrivit legii;
- ▶ conducerea unităților administrativ - teritoriale nu au acționat operativ sau au amânat ducerea la îndeplinire a măsurilor dispuse de Curtea de Conturi.

Într-un singur caz, în urma verificărilor efectuate la UAT Comuna Ripiceni s-a constatat că **nerecuperarea prejudiciilor este ca urmare a nedispunerii și a neurmării de către conducerea entității a măsurilor transmise de Curtea de Conturi** și, în consecință, în temeiul dispozițiilor art.64 din Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată au fost sesizate organele de urmărire penală competente.

În multe cazuri, verificările efectuate au scos în evidență faptul că gradul de conformare a entităților în privința implementării măsurilor dispuse este încă redus, iar ordonatorii de credite solicită prelungirea termenelor de implementare a măsurilor.

Numărul mare de măsuri neimplementate integral și valoarea mare a prejudiciilor estimate nerecuperate încă, determină creșterea gradului de implicare autorităților administrației publice locale în scopul găsirii celor mai bune soluții și căi menite să asigure recuperarea operativă a prejudiciilor cauzate unităților administrativ-teritoriale.

Scurte considerații cu privire la punctul de vedere al entităților verificate în ceea ce privește abaterile și deficiențele consemnate în actele de control/audit

În anul 2022, modul de lucru al auditorilor a continuat ca și în anii anteriori, aceștia au analizat o mare parte din documentele justificative existente fizic la entitate, precum și informațiile solicitate și colectate online, dar au utilizat din ce în ce mai mult aplicațiile informatice cu ajutorul cărora au prelucrat datele și informațiile din diverse baze de date furnizate de către conducerea entităților auditate.

În multe cazuri, conducerile entităților verificate au dispus, în timpul auditului, măsuri pentru corectarea unor nereguli financiar - contabile ori pentru stabilirea întinderii unor prejudicii și recuperarea acestora.

Analiza proiectelor rapoartelor de audit, clarificarea, concilierea și însușirea constatărilor, concluziilor și recomandărilor consemnate în acestea, s-au făcut în toate cazurile cu participarea persoanelor din conducerea camerei de conturi și a entităților auditate.

Deficiențele constatate au fost aduse la cunoștința conducerii entităților pe parcursul misiunii de audit, alocându-se un fond de timp corespunzător și necesar pentru clarificarea aspectelor care constituie deficiențe, nereguli, abateri de la principiile legalității și regularității, iar opiniile divergente ale echipei de audit și ale conducerii entității auditate au fost armonizate în cadrul procedurii de conciliere.

Într-un singur caz (UAT Municipiul **Botoșani**) ordonatorul principal de credite a formulat obiecțiuni asupra unor constatări consemnate în procesul verbal de constatare.

Într-un singur caz (UAT Municipiul **Botoșani**) conducerea entității auditate a formulat contestație împotriva unor măsuri dispuse prin decizie privind stabilirea întinderii și recuperarea unor prejudicii ori înlăturarea neregulilor constatate în activitatea financiar contabilă. La data prezentului raport contestația se află în stadiul de analiză la Comisia de soluționare a contestațiilor din cadrul Curții de Conturi.

Auditul public extern exercitat la unele unități administrativ-teritoriale relevă un nivel adecvat de preocupare a ordonatorilor principali de credite pentru realizarea bunei gestiuni financiare, prin asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public. Însă, nu în toate cazurile ordonatorii de credite au dat dovadă de responsabilitate și implicare și dovedește faptul că unele dintre măsurile luate de autoritățile administrației publice locale nu vizează înlăturarea cauzelor reale care au generat ori a favorizat producerea abaterilor respective.

Măsurile luate de Camera de Conturi pentru înlăturarea deficiențelor constatate

În baza Legii privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, a Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice și a altor reglementări interne, până la data întocmirii prezentului raport, Camera de Conturi Botoșani a luat următoarele **măsuri**:

- ▶ au fost consemnate și formulate de auditorii publici externi, în rapoartele de audit, recomandări cu privire la măsurile ce trebuie luate de conducerea entității auditate în vederea înlăturării deficiențelor constatate;
- ▶ abaterile, neregulile și erorile care nu au fost remediate sau corectate în timpul auditului au făcut obiectul a **156 măsuri** dispuse prin decizii, potrivit legii, care vizează:
  - înlăturarea unor nereguli în activitatea financiar - contabilă a entităților auditate, cuantificabile, ori înlăturarea unor nereguli în activitatea fiscală a entităților auditate generatoare de venituri suplimentare la bugetele locale (**114 măsuri**);
  - stabilirea întinderii și dispunerea măsurilor pentru recuperarea prejudiciilor cauzate unităților administrativ-teritoriale (**42 măsuri**);
- ▶ în **5 cazuri** au fost constatate contravențiile săvârșite de unele persoane și au fost aplicate sancțiunile contravenționale cu **amendă (18 mii lei)**. În multe alte cazuri contravenienții au fost sancționați cu „avertisment”;
- ▶ constatările, concluziile și opinia de audit consemnate în rapoartele de audit financiar, precum și măsurile dispuse de Curtea de Conturi prin decizie au fost aduse la cunoștința autorităților deliberative ale administrației publice locale.

IV. Concluzii și recomandări

Scurte aprecieri cu privire la contextul special în care s-au desfășurat acțiunile de audit în anul 2022

La nivelul Județului Botoșani, pentru anul bugetar 2021, se observă o tendință de scădere ușoară a neconformităților comparativ cu anii anteriori și o reducere a valorii și numărului abaterilor de la legalitate și regularitate, a neregulilor financiar - contabile și deficiențelor constatate în urma auditului public extern efectuat la unitățile administrativ - teritoriale.

Activitatea specifică desfășurată pentru examinarea conturilor de execuție a bugetelor unităților administrativ - teritoriale pentru anul 2021, prezentate de cele **29 unități administrativ-teritoriale auditate și 50 instituții publice** aflate în subordinea, sub autoritatea ori în coordonarea autorităților administrației publice locale, reprezentând peste **34% din numărul ordonatorilor de credite existenți** la nivel local și care cumulează **64% din totalul plăților efectuate din bugetele locale** în anul 2021, constituie o bază fundamentată pentru formularea următoarelor **concluzii** de ansamblu cu privire la finanțele publice locale la nivelul județului Botoșani:

- Opiniile de audit formulate de auditorii publici externi în rapoartele de audit financiar întocmite, volumul mai redus de abateri de la legalitate și regularitate constatate față de anii anteriori și alte aspecte constatate reflectă o îmbunătățire a modului de gestionare a finanțelor publice locale și a patrimoniului unităților administrativ - teritoriale;
- Se menține încă un nivel ridicat al erorilor și neregulilor în activitatea financiar - contabilă, cu impact asupra situațiilor financiare ale entităților auditate - în mod deosebit, comune și entități publice subordonate - care determină neconformitatea acestora în raport cu cadrul de raportare financiară aplicabil;
- Se menține un nivel redus al încasărilor realizate la bugetele unităților administrativ-teritoriale provenite din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri, raportate prin conturile de execuție a bugetelor unităților administrativ - teritoriale din județ;
- Există încă un nivel ridicat al abaterilor de la legalitate și regularitate privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare, iar caracteristica semnificativă a execuției cheltuielilor bugetelor unităților administrativ - teritoriale este menținerea unui nivel ridicat al abaterilor de la legalitate și regularitate cauzatoare de prejudicii.
- Anul 2021 se remarcă prin repetabilitatea multora dintre abaterile constatate în anii anteriori. Această situație este determinată în principal de:
  - ▶ ineficacitatea măsurilor dispuse de conducerea unor unități administrativ - teritoriale în scopul înlăturării abaterilor de la legalitate și regularitate constatate la auditurile efectuate;
  - ▶ deficiențe în ce privește personalul unităților administrativ - teritoriale, determinate atât de numărul insuficient de personal în domeniile financiar - contabil, fiscal, achiziții publice, dar și de inexistența/ineficiența activităților de formare profesională a salariaților angajați la nivelul comunelor;

Pe fondul abaterilor de la legalitate și regularitate constatate, cu impact asupra modului de formare, administrare și întreținere a resurselor financiare, de gestionare și administrare a patrimoniului unităților administrativ-teritoriale, prin rapoartele de audit s-au formulat și comunicat autorităților administrației publice locale **recomandări** privind:

- Îmbunătățirea activității organelor fiscale locale, prin stabilirea de responsabilități concrete pentru personalul acestor structuri și prin asigurarea condițiilor de formare profesională a personalului care exercită atribuții fiscale;
- Întărirea disciplinei bugetare privind execuția cheltuielilor publice prin: fundamentarea, dimensionarea și repartizarea cheltuielilor bugetelor locale pe programe, proiecte, obiective; separarea atribuțiilor privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata ori efectuarea cheltuielilor bugetare; întărirea răspunderii personalului compartimentelor de specialitate implicat în avizarea documentelor justificative care certifică exactitatea sumelor

- de plată, recepția bunurilor, executarea lucrărilor și serviciilor și altele asemenea, conform angajamentelor legale încheiate;
- specializarea și întărirea rolului personalului cu responsabilități în domeniul achizițiilor publice atât în ce privește respectarea procedurilor și a dispozițiilor legale specifice domeniului;
- îmbunătățirea modului curent de urmărire a stadiului îndeplinirii măsurilor dispuse de Curtea de Conturi în urma exercitării auditului public extern, îndeosebi a măsurilor referitoare la stabilirea întinderii și dispunerea recuperării prejudiciilor, cât și a modului de raportare a rezultatelor obținute în urma implementării acestor măsuri.

Concluzionăm că, prin verificările exercitate de auditorii publici externi, prin rapoartele de audit încheiate și comunicate autorităților administrației publice locale prin recomandările formulate, prin măsurile dispuse și prin implementarea acestora la termen, contribuim împreună - Curtea de Conturi prin structura sa teritorială și autoritățile administrației publice locale - la îmbunătățirea managementului financiar și la creșterea performanțelor în utilizarea fondurilor publice și a patrimoniului public și privat al unităților administrativ - teritoriale.